

PARADOKS EKONOMİ, SOSYOLOJİ VE POLİTİKA DERGİSİ

PARADOKS ECONOMICS, SOCIOLOGY AND POLICY JOURNAL

ISSN: 1305-7979

2018, Cilt/Vol: 14, Özel Sayı/Special Issue :1, Page: 87-127

PARADOKS
Ekonomi, Sosyoloji ve Politika Dergisi

Editörler / Editors in Chief

Doç. Dr. Elif KARAKURT TOSUN
Doç. Dr. Sema AY
Dr. Hilal YILDIRIR KESER

TARANDIĞIMIZ INDEXLER

Dergide yayınlanan yazılardaki görüşler ve bu konudaki sorumluluk yazarlarına aittir. Yayınlanan eserlerde yer alan tüm içerik kaynak gösterilmeden kullanılamaz.

All the opinions written in articles are under responsibilities of the authors. None of the contents published cannot be used without being cited.

Yayın ve Danışma Kurulu / Publishing and Advisory Committee

Prof. Dr. Veysel BOZKURT (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Marijan CINGULA (University of Zagreb)
Prof. Dr. Recai ÇINAR (Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Aşkın KESER (Uludağ Üniversitesi)
Prof. Dr. Emine KOBAN (Gaziantep Üniversitesi)
Prof. Dr. Senay YÜRÜR (Yalova Üniversitesi)
Doç. Dr. Sema AY (Uludağ Üniversitesi)
Assoc. Prof. Dr. Mariah EHMKE (University of Wyoming)
Doç. Dr. Zerrin FIRAT (Uludağ Üniversitesi)
Assoc. Prof. Dr. Ausra REPECKIENE (Kaunas University)
Assoc. Prof. Dr. Cecilia RABONTU (University "Constantin Brancusi" of TgJiu)
Doç. Dr. Elif KARAKURT TOSUN (Uludağ Üniversitesi)
Doç. Dr. Ferhat ÖZBEK (Gümüşhane Üniversitesi)
Dr. Murat GENÇ (Otago University)
Dr. Hilal YILDIRIR KESER (Uludağ Üniversitesi)

Hakem Kurulu / Referee Committee

Prof. Dr. Hamza ATEŞ (Kocaeli Üniversitesi)
Prof. Dr. Veysel BOZKURT (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Marijan CINGULA (University of Zagreb)
Prof. Dr. Recai ÇINAR (Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Kemal DEĞER (Karadeniz Teknik Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet Sami DENKER (Dumlupınar Üniversitesi)
Prof. Dr. Kadir Yasin ERYİĞİT (Uludağ Üniversitesi)
Prof. Dr. Bülent GÜNŞOY (Anadolu Üniversitesi)
Prof. Dr. Ömer İŞCAN (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Vedat KAYA (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Sait KAYGUSUZ (Uludağ Üniversitesi)
Prof. Dr. Aşkın KESER (Uludağ Üniversitesi)
Prof. Dr. Emine KOBAN (Gaziantep Üniversitesi)
Prof. Dr. Serap PALAZ (Balıkesir Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali Yaşar SARIBAY (Uludağ Üniversitesi)
Prof. Dr. Abdülkadir ŞENKAL (Kocaeli Üniversitesi)
Prof. Dr. Veli URHAN (Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Sevtap ÜNAL (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Sevda YAPRAKLI (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Uğur YOZGAT (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Senay YÜRÜR (Yalova Üniversitesi)
Doç. Dr. Gül ATANUR (Bursa Teknik Üniversitesi)
Doç. Dr. Tülin ASLAN (Uludağ Üniversitesi)
Doç. Dr. Sema AY (Uludağ Üniversitesi)
Doç. Dr. Arzu ÇAHANTİMUR (Uludağ Üniversitesi)
Doç. Dr. Ceyda ÖZSOY (Anadolu Üniversitesi)
Doç. Dr. Elif KARAKURT TOSUN (Uludağ Üniversitesi)
Doç. Dr. Doğan BIÇKI (Muğla Üniversitesi)
Doç. Dr. Canan CEYLAN (Uludağ Üniversitesi)
Doç. Dr. Elif ÇOLAKOĞLU (Atatürk Üniversitesi)
Doç. Dr. Mithat Arman KARASU (Harran Üniversitesi)
Doç. Dr. Burcu KÜMBÜL GÜLER (Kocaeli Üniversitesi)
Doç. Dr. Ahmet MUTLU (Ondokuz Mayıs Üniversitesi)
Doç. Dr. Nilüfer NEGİZ (Süleyman Demirel Üniversitesi)
Doç. Dr. Veli Özer ÖZBEK (Dokuz Eylül Üniversitesi)
Doç. Dr. Ferhat ÖZBEK (Gümüşhane Üniversitesi)
Assoc. Prof. Dr. Cecilia RABONTU (University "Constantin Brancusi" of TgJiu)
Assoc. Prof. Dr. Ausra REPECKIENE (Kaunas University)
Doç. Dr. Gözde YILMAZ (Marmara Üniversitesi)
Doç. Dr. Aybeniz AKDENİZ AR (Balıkesir Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Cantürk CANER (Dumlupınar Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Ersoy SOYDAN - Kastamonu Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Oğuzhan ÖZALTIN - Süleyman Demirel Üniversitesi
Dr. Murat GENÇ (Otago University)
Dr. Enes Battal KESKİN (Uludağ Üniversitesi)

KENTSEL DÖNÜŞÜM KONULU TEZ ÇALIŞMALARINDA (1999-2017) ÖNE ÇIKAN KONULAR, SORUNLAR VE ÖNERİLER

Pınar TUĞCU

Yüksek Lisans Öğrencisi, Bursa Uludağ Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü

Prof. Dr. Tülin Vural ARSLAN

Bursa Uludağ Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü

ÖZET

Kentlerdeki fiziksel ve sosyal bozulmaların iyileştirilmesine yönelik yapılmakta olan kentsel dönüşüm uygulamaları Türkiye’de beraberinde tartışmaya açık yeni problemler getirmektedir. Özellikle 1999 Marmara Depremi sonrasında getirilen yasal düzenlemelerle birlikte hız kazanan kentsel dönüşüm uygulamaları yeni arayışlara açık durumdadır. Bu nedenle sürekli gündemde ve çok boyutlu bir konu olması sebebiyle farklı alanlardaki akademik çalışmalarda ele alınmaktadır. Bu çalışmada da Türkiye’de kentsel dönüşüm konusu ile ilgili olarak yapılmış olan 335 adet tez çalışmasında farklı boyutlarda hangi konuların ele alındığı, nelerin eksik görüldüğü ve bu eksiklikler hakkında neler söylendiği incelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Kentsel dönüşüm, Tez Çalışmaları, Türkiye.*

ABSTRACT

Urban regeneration projects being made for the improvement of physical and social deterioration in the city brings with it new problems open to discuss in Turkey. Urban regeneration projects, which accelerated together with the legal regulations introduced especially after the 1999 Marmara Earthquake, are open to new searches. For this reason, since it is always on the agenda and it is a multi-dimensional subject, it is addressed in the academic studies in different fields. In this study, which issues are addressed in different aspects, what is seen deficit and what is said about these deficiencies in 335 thesis made regarding urban regeneration subject in Turkey are examined.

Keywords: *Urban regeneration, Thesis, Turkey.*

1. GİRİŞ

Türkiye’de 1950’li yıllardan sonra hızla artan sanayileşmenin beraberinde getirdiği göç, hızlı ve plansız kentleşme, yasa dışı yapılaşmanın olumsuz sonuçları kentlerde yapılacak iyileştirmeler için bir takım müdahalelerin doğmasına neden olmuştur. Kentsel dönüşüm bu müdahale biçimlerine verilen genel ad olup, kentsel yenileme, yeniden geliştirme, sağlıklılaştırma, yeniden canlandırma, koruma, boşlukları doldurarak geliştirme, alansal temizleme gibi farklı müdahale tiplerinden oluşan yöntemleri kapsamaktadır. Roberts (2000) kentsel dönüşümü genel anlamıyla değişime uğramış bir kentsel alanın ekonomik, fiziksel, sosyal ve çevresel koşullarında kalıcı iyileşme sağlamayı amaçlayan kapsamlı ve bütünlük vizyon ve eylem olarak tanımlamaktadır.

Kentsel dönüşüm uygulamaları için 1999 Marmara Depremi önemli bir eşik olmuştur; deprem sonrasında büyük oranda tahrip olan Marmara Bölgesi’ndeki çeşitli yerleşim yerleri sağlıklı yapılaşma alanlarının oluşturulması, nitelikli konut üretimi ve sürdürülebilirlik konularında yeni tartışma alanları oluşturmuştur. Bu dönem sonrasında Türkiye’nin diğer coğrafi bölgelerinde yaşanan çeşitli depremler de bu sorunlar için acil çözümler geliştirilmesini gerekli kılmış; 2000’li yılların başlarından itibaren çıkarılan yasa ve yönetmeliklerle kentsel dönüşüm uygulamaları teşvik edilmiştir. Yasa ve yönetmeliklerle tariflenen kentsel dönüşüm uygulamalarının sayısı bu dönemden sonra hızla artmış ve kapsamı da genişlemiştir. Bu durum beraberinde çeşitli sorunları da getirmiş ve birçok tartışma alanı açmıştır. Bu tartışma alanlarına bakıldığında rant kaybı, hak kaybı, halkın katılımının sağlanamaması, süreçte yer alan kamu kurumlarının iletişim kopukluğu, ekonomik boyut, parçacı uygulamalar, sürdürülebilirliğin sağlanamaması gibi konuların öne çıktığı görülmektedir. Türkiye’de yapılan ve yapılmaya devam eden kentsel dönüşüm uygulamaları değerlendirildiğinde, kavramın sadece fiziksel boyutu üzerine odaklandığı, sosyal ve ekonomik boyutlardaki dönüşüme genellikle ikincil düzeyde önem verilmekte olduğu görülmektedir. Bunun yanında, kentsel dönüşüm kavramının bütüncül ve stratejik müdahale biçimlerini kapsamına rağmen genel olarak yıkıp-yeniden yapma anlayışı ile bir dönüşüm gerçekleştirildiği

görülmektedir. Bu nedenle Yılmaz'ın (2009) da çalışmasında belirttiği gibi "aslında dönüşmesi gereken Türkiye'deki 'Kentsel Dönüşüm' anlayışının kendisidir."

Kentsel dönüşüm uygulamalarının beraberinde getirdiği yeni tartışmalar, akademik alanda çok sayıda çalışma için ilham kaynağı olmuştur. Türkiye'de 1999 yılından bu yana mimarlık, şehir ve bölge planlama, kentsel sistemler ve ulaştırma yönetimi, inşaat mühendisliği, peyzaj mimarlığı, jeodezi ve fotogrametri mühendisliği, harita mühendisliği, işletme, kamu hukuku, kamu yönetimi, sosyoloji, iletişim bilimleri, antropoloji, istatistik gibi birçok disiplinde kentsel dönüşüm kavramının ele alındığı 335 tez çalışması üretilmiştir.

Bu çalışmanın amacı Türkiye'de kentsel dönüşüm ile ilgili yayınlanan yüksek lisans ve doktora tezlerini inceleyerek, yazarların tespit ettiği sorunlar ve öneriler ile ilgili bir araştırma hazırlamaktır. Çalışma kapsamında 1999-2017 yılları arasında Türkiye'deki üniversitelerde hazırlanan, başlığında "kentsel dönüşüm" ifadesi geçen 335 yüksek lisans ve doktora tezi incelenmiştir. İncelenen tezler, anahtar kelimeleri, özetleri ve içerikleri değerlendirilerek ele aldıkları konulara göre sınıflandırmaya tabi tutulmuştur. Çalışma kapsamında incelenen tezler, sosyal, kültürel, fiziksel, yasal ve ekonomik alanlarda yoğunlaşan çalışmalar olmak üzere 5 başlık altında gruplandırılmıştır. Bu gruplandırmadan yola çıkarak, incelenen tezlerin anahtar kavramları ve odaklandıkları çalışma konuları ile ilgili alt başlıklar belirlenerek, her bir konu kendi içinde yeni bir sınıflandırmaya tabii tutulmuştur. Çalışma sonucunda, ülkemizde kentsel dönüşüm alanında en çok araştırılan konuların ortaya konması; buna ek olarak literatürde eksik kalan çalışma alanları tespit edilerek bundan sonra yapılacak çalışmalara yol gösterilmesi hedeflenmiştir.

2. SOSYAL BOYUT İLE İLGİLİ İNCELENEN KONULAR

Sosyal boyut, kentlerin aynası olan 'toplum' ile ilgilenmesi nedeniyle kentsel dönüşüm uygulamalarının dayandığı en önemli ayaklardan biridir ve toplumsal sorunlara çözüm getirilmesi, sosyal dışlanma ve toplumsal ayrışmanın ortadan kaldırılması, yaşam kalitesinin artırılması, eğitim seviyesi ve gelir düzeyinin artırılması gibi çeşitli sosyal müdahaleleri içermektedir.

Özellikle Türkiye'de yapılan çalışmalar incelendiğinde, pratikte bu boyutun yetersiz kaldığı görülmektedir. Kentsel dönüşüm hakkında yapılan hemen her çalışmada sosyal boyuta dikkat çekilmesi ve toplumu kapsayan dönüşüm projelerinin uygulanması vurgulanmaktadır. Yapılan tez incelemelerinde kentsel dönüşüm kavramı sosyal boyut açısından incelendiğinde; katılım, gecekondulaşma, kent hakkı, göç, toplumsal ayrışma, soylulaştırma, sosyal konut, kullanıcı memnuniyeti, komşuluk ilişkileri, sosyal konutlar, çözümlü alanları, sosyal kimlik, sosyo-ekonomik değişim, kentlilik bilici, aidiyet, kamusal alan, eğitim, suç, toplumsal hareketler gibi kavramların ele alındığı görülmektedir.

Kentsel dönüşüm denilince akla gelen en önemli kavramlardan biri "katılım"dır. Kentsel dönüşüm çok boyutlu bir katılım yapılanması gerektirdiği gibi sosyal boyut açısından en önemli ayağı halkın konu hakkında bilinçlendirilmesi ve kentsel dönüşüm projelerine katılmasıdır. Gül'ün (2012) de çalışmasında belirttiği gibi dönüşüm uygulamalarında yerellik özelliğini ön plana çıkaran yerel halktır. Katılımcılık ile yerel halkın sorunlarının ve ihtiyaçlarının bilinmesi çözüm önerilerinin getirilmesi ve risklerin azaltılmasına da yardımcı olacaktır. Gün (2013) de benzer şekilde dönüşüm projelerinin alan kullanıcılarının göz ardı edilerek gerçekleştirilmesinin aidiyetlik duygusunun gelişmesini önleyeceğini belirtmektedir. Aidiyetlik duygusu bir yerde yapılan dönüşümün sosyal boyutunun sürdürülebilirliğini sağlayabilmek adına önemlidir. Bu süreçte yerellik - katılım - aidiyetlik - sürdürülebilirlik kavramları birbirini besleyen ve birbirinden beslenen bir mekanizmayı oluşturmaktadır (Tablo 1).

Tablo 1: Sosyal Boyutla İlgili Yapılan Tez Çalışmaları

BOYUT	KAVRAMLAR	YÜKSEK LİSANS TEZLERİ	DOKTORA TEZLERİ
SOSYAL BOYUT	Aktörlerin Katılımı	Kütük İnce E. (2006); Zeydanlı H. (2007); Eraslan İ.G. (2007); Aşık R. (2007); Kömürçüoğlu N. (2008); Elgin F. C. (2008); Aslan A. S.(2008); Küçükşarac H. (2008); Çelik D. (2009); Yılmaz E. (2009); Ertürk F. (2009); Gümüşboğa B. (2009); Yılmaz M. (2010); Kayacan T. (2010); Ayyıldız İ. (2010); Aysel F. (2010); Kaban E. (2011); Tokay F. (2011); Gül G. (2012); Gün T. (2013); Ceylan Ş. (2013); Yıldız G. S. (2013); Bilen Ö. H. (2013); Canan F.T. (2014); Çaptuğ M. (2014); Ataş M. (2015); Artuç D. (2016); Gülcüoğlu M. (2016); Ak (2016); Has Ö. (2016); Özcivan K. (2016); Kırpık E. (2017); Dağ M. (2017); Şen A. T. (2017)	Ergun C. (2011); Kaş M. (2014); Perçin S.Ş. (2017)
	Gecekondu Dönüşümü	Arıkanlı M. (1999); Kütük İnce E. (2006); Burak H.Ö. (2006); Sekmen S. (2007); Tolanlar M. (2007); İveynat N. (2008); Bal (2008); Demirkıran S. (2008); Karagüney F. (2009); Tokur (2009); Nurakova (2010); Yılmaz M. (2010); Kayacan T. (2010); Aksümer G. (2010); Nerse S. (2010); Alver Z. D. (2010); Özudoğru İ. (2010); Poyraz U. (2011); Mirioğlu G. (2013); Bilen Ö. H. (2013); Demir M. (2013); Avcı E. (2013); Armağan V. (2014); Şahin M.R. (2014); Hardal S. (2014); Abuawad M. (2015); Ajazi G. (2015); Şahin B. (2016); Akın Sarp N. (2016); Gözözkut B. (2016); Aslan (2017); Angın M. (2017); Tamer Özer M. (2017); Aydın B.N.A. (2017)	Egercioğlu Y. (2008); Kahraman Z. E. (2008); Ergun C. (2011); Arık F. (2017); Bektaş Y. (2017)
	Kent Hakkı	Arıkanlı M. (1999); Alnaçık A. (2008); Arslan A.A (2011); Çolak Y. (2013); Dinçer B. (2014); Güneş S. (2014); Baba (2015); Cin (2016); Ak (2016)	Sadı S. Z. (2008); Arslan H. (2011); Solmaz Y. (2013); Metlioğlu S. Ö. (2017)
	Göç	Alver Z. D. (2010); Tokay F. (2011); Çivici S. (2014); Abuawad M. (2015)	Kahraman Z. E. (2008)
	Toplumsal Ayrışma / Dışlanma	Arıkanlı M. (1999); Yüksel Ö. (2007); Bülbül Ş. (2008); Aslan A. S.(2008); Uysal Ü. E. (2008); Ertürk F. (2009); Uzun H. (2009); Ata H. K. (2010); Çiçek Z. (2010); Alver Z. D. (2010); Parker G. A. M. (2013); Armağan V. (2014); Şahin B. (2016); Haghrahmani S. (2017)	Arslan H. (2011)
	Soylulaştırma	Yüksel Ö. (2007); Aslan A. S. (2008); Uysal Ü. E. (2008); Demirkıran S. (2008); Ertürk F. (2009); Alver Z. D. (2010); İnanlı F. (2013); Osterlund P. (2013); Açıkgöz A. T. (2015); Güneş S. (2014)	Kadioğlu Polat D. (2015)
	Kullanıcı Memnuniyeti	Sarpkaya A. (2011); Pestil M. Z. (2015)	
	Sosyal Konut / TOKİ	Burak H.Ö. (2006); Gümüşboğa B. (2009); Uzunçarşılıoğlu Baysal C. (2010); Çardak F. S. (2011); Sarpkaya A. (2011); Eranıl Demirli M. (2011); Mirioğlu G. (2013); Ünal Topkaya Ö. (2014); Açıkgöz A. T. (2015); Kahya F. N. (2015); Tüter A. (2016); Şahinbaş U. (2017)	Kaş M. (2014); Aksümer Kaynarca G. (2016)
	Komşuluk İlişkileri	Yılmazöz Ü. (2010); Demir M. (2013); Dur M. (2015); Angın M. (2017)	
	Çöküntü Alanları	Uyan A. (2008); Ay V. (2012); Ateş B. (2013); Korkma M. (2016)	
	Sosyal Kimlik	Tolanlar M. (2007); Balcı H. (2009); Safdari N. (2014)	Çakır M. (2017)
	Sosyo-Ekonomik Değişim	Selim E. (2011); Çatalbaş F. (2011); Ayık U. (2014); Açıkgöz A. T. (2015)	Polat Y. (2014); Mutlu Kılıç E. (2016)
	Kentlilik Bilinci / Aidiyet	Uzun H. (2009); Deringöz T. (2017)	Mutlu Kılıç E. (2016)
	Kamusal Alan	Okumuş D. E. (2014)	
	Eğitim	Aslan F. B. (2017)	Bayhan Gür S. (2016)
	Suç	Binay R. A. (2012)	
Direniş / Toplumsal Hareketler	Ban S. (2012)	İngün Karkış Ö. (2015)	

2.1. Katılım Konulu Çalışmalar:

Çaptuğ (2014) katılımın sağlanmasında ilk koşulun kişilere bilgi edinme hakkının tanınması olduğunu söylemektedir. Elgin (2008) de yapılacak bir kentsel dönüşüm uygulaması öncesinde halka konu hakkında bilgi verilmesi ve onların da fikirleri, görüşleri ve isteklerinin değerlendirilmesini önermektedir.

Tokay (2011) yönetim kavramını ele aldığı çalışmada, yönetimin halkın dönüşüm projelerine katılımını sağladığını söylemektedir. Bunun yanında anket çalışması gibi saha çalışmalarının da halkın proje sürecine dahil olmasına imkan sağlayacağını söylemektedir. Uysal (2008) sosyal dışlanma ve yerinden edilmeyi önlemek için mahalle düzeyinde gerçekleştirilebilecek sosyal uyum programları ile başlangıç yapılabileceğini söylerken, Ceylan (2013) çalışmada yer verdiği Barselona örneğinde alanın el değiştirilmesinin önlenmesi için "toplumsal rehabilitasyon" birimi oluşturulduğunu belirtmiştir. Angın (2017) sürece sosyal bilimcilerin de dahil edilerek, anket vb. çalışmalar ile yeni tasarlanacak kentsel dönüşüm projelerine yön verilebileceğini söylemektedir.

Halkın katılımının sağlanmasında saha çalışmaları, toplumsal örgütlenmeler, uyum programları gibi farklı çözüm önerileri getirebilir. Ancak yaptırım ve uygulanabilirliğin olması için 'katılım' konusunun yasal düzlemde de yer alması gerekmektedir. Bunun için Gümüşboğa (2009) son yıllarda yapılan yasal düzenlemelerde katılıma ilişkin yöntem ve esasların açık bir şekilde belirtilmediğini, Sadrı (2008) de doktora çalışmada kent hakkının sağlanabilmesi için dönüşüm projelerinin kararlaştırma, tasarlama ve uygulama aşamalarında halkın katılımını sağlayan ve kentlinin haklarını savunan bir yasal çerçeve ihtiyaç duyulduğunu söylemektedir. Ayseli (2010) toplum tabanlı bir planlamanın ilke olarak benimseneceği, sivil-yerel aktörlerle ortak modellerin oluşturulacağı yasal yönetmeliklerin getirilmesi gerektiğini söylerken sivil-yerel aktörlerin katılımının yerel yönetimlerce tanınan fırsat şeklinde değil, kendi talepleri ile gerçekleştiğinde anlam kazanacağını belirtmektedir. Ayrıca, dönüşüm uygulamalarındaki en karmaşık noktanın aktörler arasında çıkan anlaşmazlıkların çözümlenmesi için uzlaşmacı bir platform kurulmaması olduğunu söylerken, ülkemizdeki kentsel dönüşüm deneyimlerinde dayatmacı politikalar nedeniyle, yerel ve sivil aktörlerin sürece karşı çıkmalarının kaçınılmaz olduğunu belirtmektedir.

Halkın katılımı sosyal boyut açısından en önemli eksiklik olarak görülse de kentsel dönüşüm uygulamalarının çok boyutlu bir katılım yapılanması gerektirdiği unutulmamalıdır. Alanında uzman aktörler ile birlikte yerel ve merkezi yönetimlerin, üniversitelerin, STK'ların, sivil aktörlerin, özel sektörün katılımcı rolüyle kentsel dönüşüm şeması içinde birlikte yer alması gerekmektedir. Yılmaz (2009) merkezi yönetimden mahalle ölçeğine kadar oluşturulacak bir örgütlenme modeli ile ilgili STK'larla güç birliği oluşturulmasını önermektedir. Bunun yanında çöküntü alanlarında ekonomiyi canlandırmak için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nca üst ölçek politikaların belirlenmesi, eğitimle ilgili sorunlar için Milli Eğitim Bakanlığı, sağlık alanında yapılacak çalışmalar için Sağlık Bakanlığının, bunların yanı sıra İçişleri Bakanlığı ve ona bağlı Emniyet Müdürlüğü, Özürlüler İdaresi Başkanlığı, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu ile ortak uzlaşmacı bir zeminde mevcut koşulların iyileştirilmesini söyleyerek çok boyutlu bir katılım anlayışını önermektedir.

2.2. Gecekondu Alanlarının Dönüşümü Konulu Çalışmalar:

Türkiye'de kentsel dönüşüm araştırmalarının üzerinde yoğunlaştığı araştırma alanlarından bir diğeri gecekondu alanlarıdır. Türk kentlerinin problemlili alanları olarak görülen gecekondu mahalleleri 2. Dünya Savaşı sonrasında metropol kentlerde gerçekleşen ilk dönüşüm örnekleridir (Ataöv ve Osmay 2007). Bir dönemin kent hareketi olarak ortaya çıkan gecekondu mahalleleri, 2000'li yıllar sonrasında

ıslah edilme amacıyla tekrar dönüşüm sürecine girmiştir. Ancak yapılan uygulamalarda gecekonduların ortadan kaldırılıp yenilenmesi o alandaki fiziksel görünümü değiştirmekten öteye geçememektedir. Gecekondular mahallelerinde dönüşüm uygulanmasındaki amaç bu bölgelerin sosyal ve fiziksel sorunlarına çözüm üretilerek, yaşam kalitesi yüksek mekânların oluşmasını sağlamaktır. Ülkemizde genellikle orada yaşayan insanların başka yerlere göç etmesi ya da başka bir deyişle 'soylulaştırılması' ile sonuçlanmaktadır. Tokay'ın (2011) da çalışmasında belirttiği gibi bu durum kent içi göçlere sebep olup sorunun başka alanlara taşınmasına yol açmakta ve sonuçlanmayan bir döngü oluşturmaktadır.

Bal (2008) yoksulluğun azaltılması ya da ortadan kaldırılması için politikalar üretilmediği sürece ister gecekondular alanı olsun ister apartman dairesi, yoksulluğa bağlı sorunların kendisini yeni mekânlarda göstermeye devam edeceğini vurgulamaktadır. Bülbül (2008) çalışmasında toplumsal dışlanmaya değinirken, dönüşümün toplumsal ve mekânsal etkilerinin 'taşınan' ve 'taşınılan' mahalle ve sakinleri olarak iki taraflı değerlendirilmesi gerektiğini söylemektedir. Sosyal dışlanma yaşayan kişilerin gittikleri yeni alanda yarattıkları huzursuzluğun eski sakinleri de etkilediği ve bunun kentin sosyal ekolojisini değiştirdiğini belirtmektedir. Uysal (2008) sürdürülebilirliğin sağlanması için dönüşümün semtin eski ve yeni sakinlerinin, STK'ların ve yerel yönetimin katılımıyla oluşturulacak ortak bir forumda tartışılmasını ve soylulaştırma mağdurları için sosyal dışlanmayı önleyici programların geliştirilmesini önerirken bu konuda STK'lara büyük görev düştüğünü belirtmektedir. Söylem üzerindeki eski-yeni sakin ayırımının ortadan kalkması için bu durumun dışlayıcı olarak değil bütünleştirici olarak yorumlanması gerektiğini söylemektedir. Ayrıca soylulaştırmanın bir politika olarak uygulanması yerine sosyal ıslah ve iyileştirme politikalarının öncelikli olması gerektiğini vurgulamıştır. Sosyal dışlanmayı önleyici programların geliştirilmesinde emlak ve kira değerlerine ilişkin denetimlerin de hayata geçirilebileceğini önermektedir.

Gecekondular bölgelerinde yoksulluğun yarattığı sosyal sorunlarının yanı sıra Tolanlar (2007) gecekondulaşma sorununun aslında, gecekonduda yaşayan insanların kent yaşamıyla bütünleşme, sosyal ve mesleki hareketlilik göstermesi nedeniyle olumlu sayılabilecek bir yöne sahip olduğunu, bu nedenle bu bölgelerin sağlıklaştırılması için seçilen yöntemlerin içeriğinin sorgulanması gerektiği ve alana göre tartışılarak karar verilmesi gerektiğini belirtmektedir. Yılmazöz (2010) kentsel dönüşüm sonrası komşuluk ilişkileri ile gecekondular mahallelerindeki komşuluk ilişkilerinin kıyaslandığında yarı yarıya bir fark olduğunu belirterek gecekondular mahallelerindeki gibi bu çevrenin oluşmasını sağlayacak kahve, cami, okul, bahçe gibi mekânların komşuluk anlayışı ve formunu sağlayacağını belirtmektedir. Demir (2013) çalışmasında mekânsal uzaklığın gecekondular bölgelerinde apartmana göre daha fazla olmasına rağmen komşuluk ilişkilerinde samimiyet, güven ve dayanışmanın üst düzeyde olduğu sonucuna varmıştır. Bu durum gecekondular mahallelerinde yerelliği de sağlayan bir aidiyetlik ve komşuluk bağının var olduğunu göstermektedir. Sonuç olarak gecekondular alanlarında var olan komşuluk, bütünleşme ve aitlik potansiyellerinin sürdürülmesi sağlanarak dönüşüm yapılması gerekmektedir.

Özüdoğru (2010) bölge halkının gereksinimlerinin dikkate alınmadığı dönüşüm projeleri sonucunda bölgede sürdürülebilir kentleşmeden söz edilemeyeceğini söylerken, çalışmasında incelediği İskoçya'da uygulanan Whitfield Kentsel Dönüşüm Projesinde fiziksel iyileştirmelerin yanında yapılan anaokulu ve sağlık merkezi açılması gibi sosyal hizmetler sonucunda bölge halkının sosyal ve kültürel problemlerine çözüm getirildiği ve bölgeden ayrılmak isteyenlerin %65 oranında azaldığını belirtmektedir.

Bir problem olarak ele alınan gecekondular alanlarında çözüm yollarına baktığımızda Bilen'in (2013) çalışmasında belirttiği gibi dönüşüm süreci öncesinde alanın sosyo-ekonomik yapı analizinin yapılması ve bölge insanını dışlamayacak, yerlerinden edilmeyecek şekilde stratejilerin belirlenmesi ve hatta bunun için kentsel dönüşümden önce kentin, bölge insanının, sosyal donatıların durumunu ve gelişiminin izlenebileceği bir 'kentsel oto-kontrol sistemi' oluşturulması yöntemleri izlenebilir. Çözüm her seferinde

bu kadar açık bir şekilde ortaya konurken neden uygulanmadığı ekonomik nedenlere ve yasal zorunluluğunun olmamasına bağlı olarak açıklanmaktadır. Bal (2008) da çalışmasında bu tür yerleşim yerlerinin sosyo-ekonomik açıdan analiz edilerek, çözüm önerilerinin sunulması için uzun bir süre ve ciddi miktarda mali kaynak gerektirdiği düşüncesi ile olanaklı görmediğini söylemektedir.

2.3. TOKİ Uygulamalarını Konu Alan Çalışmalar:

Türkiye’de gecekondü bölgelerini ıslah etme yöntemlerinden biri bu alanlara uygulanan, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından yürütülen toplu konut uygulamalarıdır. Toplu Konut İdaresi (TOKİ) 1984 yılında yürürlüğe giren 2985 sayılı Toplu Konut Kanunu ile özerk Toplu Konut Fonu’na haiz, Genel İdare dışında Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresi Başkanlığı adı ile kurulmuştur (Url 1). TOKİ’nin amacı Türkiye’de hızlı artan konut talebinin karşılanmasının planlı bir biçimde sağlanmasıdır. Tüter’in (2016) de belirttiği üzere Türkiye nüfusu göz önüne alındığında konut açığının giderilmesinde TOKİ’nin çalışmaları büyük önem göstermekte, özel sektöre göre halkın daha ucuza edinebileceği konutlar TOKİ tarafından üretilmektedir. Ayrıca konut üretimi dışında, kredi uygulamaları, altyapılı arsa üretimi ve finansman konularında da çalışmalar yürütmektedir. Ancak en çok gündemde olan ve tartışılan TOKİ uygulamaları kentsel yenileme/gecekondü dönüşümleridir (Açıkgöz, 2014).

Demirkıran (2008) TOKİ’nin projelerini finanse edebilmek için lüks konut inşasına öncelik tanınması nedeniyle projeden etkilenen düşük ve orta gelirli grupların yerlerini terk edeceği nedeniyle uygulamaların başarısına engel teşkil edeceğini söylemektedir. TOKİ uygulamalarının eleştirildiği bir diğer nokta Türkiye’nin her yerinde gerçekleştirdiği kimliğin göz önüne alınmadığı standart proje uygulamaları ile birbirine benzeyen kentler meydana getirmesidir. Çardak (2011) TOKİ’nin kentsel dönüşüm projelerinde yerel mimari özellikler ve iklim şartlarının göz önüne alınmadan uygulandığını belirterek yapılacak uygulamalarda şehrin iklimsel ve yerel mimarisi göz önüne alındığında çok daha kullanışlı yapıların ortaya çıkacağını söylemektedir. Ünal Topkaya (2014) TOKİ uygulamalarında yapılan konutlarda standardizasyon ve tipleşme mevcut olduğu, cephede çeşitlilik olmamasının TOKİ tarafından yapılan dönüşüm uygulamalarının bir karakteristik özelliği haline geldiğini söylemektedir.

Türkiye’de yapılan kentsel dönüşüm uygulamalarında en çok eleştirilen konuların başında sosyal boyut gelmektedir. Sosyal boyut altında gruplandırılan tez çalışmalarıyla birlikte hemen her tez çalışmasında sosyal boyutun odağı olan katılım konusuna değinildiği görülmektedir. Çünkü odağında insanın yer aldığı sosyal boyut kentsel dönüşüm çalışmalarında göz ardı edildiğinde toplumsal ayrışma, dışlanma ve soylulaştırma gibi olumsuz sonuçları beraberinde getirmektedir. Bu nedenle incelenen tez çalışmalarında da görüldüğü gibi kentsel dönüşüm uygulaması yapılan alanlarda sosyal sürdürülebilirliğin sağlanması ve aidiyetliğin geliştirilmesi için katılım alanında yapılacak çalışmalar önem kazanmaktadır. Dönüşüm uygulaması yapılacak alanda var olan sosyal problemlerin çözülmeye çalışılarak başka alanlara sıçraması önlenmelidir. Ayrıca kentsel dönüşüm uygulamalarında sosyal boyutun en başından proje sürecine dahil edilmesi için yasal zorunluluk ihtiyacı olduğu da görülmektedir.

3. KÜLTÜREL BOYUT İLE İLGİLİ İNCELENEN KONULAR

Kentlerin birbiriyle küresel rekabet halinde olduğu bu dönemde kendilerini pazarlamak adına kendi kimliklerini oluşturma veya meydana çıkartma çabasında olmaları nedeniyle dönüşüm çalışmalarında da kent kimliğinin göz önüne alınması gerekmektedir. Dönüşüm projeleri tasarlanırken uygulanacak alana özgün olarak, kent kimliğini oluşturan yerel ve kültürel özellikler göz önüne alınarak tasarlanmalıdır. Kültürel boyut ve tarihi çevrelerin dönüşümü ile ilgili hazırlanan tez çalışmalarında tarihi kentler,

kültür odaklı dönüşüm, kentsel kimlik, kentsel koruma ve kültür politikaları konularının öne çıktığı görülmektedir (Tablo 2).

Tablo 2: Kültürel Boyutla İlgili Yapılan Tez Çalışmaları

BOYUT	KAVRAMLAR	YÜKSEK LİSANS TEZLERİ	DOKTORA TEZLERİ
KÜLTÜREL BOYUT	Tarihi Kentler	Osmançavuşoğlu A. (2006); Kihtir Öztürk P. (2006); Gül M. (2008); Değirmenci İ. (2009); Yıldırım T. (2010); Çatalbaş F. (2011); Çubukcuoğlu B. (2013); Küçük Brusadin Viola A. H. (2014); VaezEslami S. (2014); Demiröz M. (2015); İlyasoğlu T. (2016); Dayıoğlu B. (2017); Ismaelozaira A.A.M. (2017)	Yılmaz G. I. (2008); Ertuğrul A. (2011); Güner Y. (2017)
	Kültür Odaklı Dönüşüm	Öztaş N. (2005); Niksarlıoğlu A. (2007); Akçakaya İ. (2008); Ak D. (2012); Kahya F. N. (2015); Doğrucan P. (2016); Omarova D. (2017)	Sadri S. Z. (2008); Mutman D. (2010)
	Kentsel Kimlik	Demirsoy M. S. (2006); Banjaku Gökdemir O. (2009); Çubukcuoğlu B. (2013); Kara A. (2013); Safdari N. (2014); Keşoğlu M. (2014); Doğan Öztürk R. (2016); Yeğenağa O. H. (2017); Dayıoğlu B. (2017)	Arabulan S. (2015)
	Kentsel Koruma	Osmançavuşoğlu A. (2006); Aslan A.S. (2008); Gül M. (2008)	
	Kültür Politikaları	Doğrucan P. (2016)	

3.1. Tarihi Kentler İle İlgili Çalışmalar:

Tarihi kent merkezlerinin içine girdiği eskime süreci, kullanıcılar tarafından el değiştirme ile yaşanan değişimler ile hem fiziksel hem de kültürel değişime sahne olmaktadır. Yıpranan ve köhneme sürecine giren kent merkezleri de ülkemizde kentsel dönüşüm için tercih edilen bölgelerin başında gelmektedir. Aynı zamanda tarihi kimliğe sahip olan kent merkezlerinin tekrar kente kazandırılması çalışmaları yerel yönetimlerin de öncelikli hedefi olmuştur (Çubukcuoğlu, 2013). Tarihi ve kültürel kimlikleri ile öneme sahip olan kent merkezlerinde gerçekleştirilecek kentsel dönüşüm uygulamalarında kararların daha hassas alınması gerekmektedir. Değirmenci (2009) tarihi bölgelerde gerçekleştirilen dönüşüm projelerinde, koruma planlarına, kurul kararlarına ve tarihin izlerine göre hareket edilmesi gerektiğini söylemektedir. Çalışmasında Edirne kentini ele alan Arabulan (2015) tarihi kimliğin ve mimari – kültürel öğelerin korunması ve değerlendirilmesinin, kentte ‘süreklilik’ ve ‘aitlik’ duygularını ve kuşaklar arasındaki etkileşimi güçlendireceğini, böylece, tarihi kentlerin, gelecek nesillerin yaşamaktan gurur duyacakları bir yer haline geleceğini vurgulamaktadır.

3.2. Kentsel Kimlik İle İlgili Çalışmalar:

Demirsoy (2006) kimi zaman bütünsel bakış açısının da kentsel dönüşüm projelerini başarıya ulaştırmada etkili olmadığını, çünkü bu bakış açısıyla taklit ile oluşturulan projelerin kimliksizleştirme sonucuna yol açtığını belirterek, bütünsel bakış açısına ilave olarak kentsel kültür-kentsel kimlik ilişkilerinin olması gerektiğini belirtmektedir. Kocamemi (2006) yerelin taşıdığı ekonomik, sosyal ve kültürel özelliklerin kentsel dönüşüm projelerinin özgün yanlarını ve zenginliğini oluşturabileceğini söylemektedir. Kara (2013) küreselleşmeyle birlikte birbirine yakınlaşan toplumların kentlerde de tek tipleşme sonucunu ortaya çıkardığını belirtmektedir. Kentsel dönüşüm projelerinde “kimlik” kavramının sorgulanması ve sürdürülebilmesi üzerine kurguladığı çalışmasının sonucunda kentsel dönüşüm uygulamalarında

kent kimliğinin sürdürülebilmesi için projelerin tasarım aşamasında uygulama alanı kimlik analizinin yapılarak bu çalışmanın sonucuna göre tasarıma yön verilmesi gerektiğini söylemektedir.

4. FİZİKSEL BOYUT İLE İLGİLİ İNCELENEN KONULAR

Dönüşüm uygulamalarının fiziksel boyutu, sürdürülebilir gelişme, planlama, mühendislik, bilgi sistemleri, enerji ve çevre ile yeşil alanlar uygulamalarını kapsamaktadır. Bu bağlamda 1999-2017 yılları arasındaki tezler incelendiğinde fiziksel boyutla ilgili bütüncül yaklaşım, sürdürülebilirlik, afet odaklı dönüşüm, kentsel yaşam kalitesi, imar mevzuatı, kent planlama, hibrit planlama sistemi, ulaşım, arazi kullanımı, yeni konut alanları, sanayi ve endüstri bölgeleri, transfer merkezi, zemin taşıma gücü, jeolojik/ jeoteknik, deprem yükü, zemin iyileştirme, statik, yapı yıkımı, su dağıtım hassasiyet analizi, CBS, tematik harita kullanımı, kadastro, uzaktan algılanmış görüntüler, kentsel entropi, yenilenebilir enerji, enerji korunumu, binalarda ısı yalıtımı, atıkların geri dönüşümü, asbest maruziyeti, peyzaj, yeşil alanlar, mimari yaklaşımlar, sayısal tasarım ve yapı bilgi modelleme (BIM) çalışma alanlarının öne çıktığı görülmektedir (Tablo 3).

4.1. Planlama İle İlgili Çalışmalar:

Kentsel dönüşümde mekânın fiziksel problemlerinin giderilmesini mimarlık, kentsel tasarım ve mühendislik disiplinleri sağlamaktadır. Bununla birlikte ülkemizde de olduğu gibi, fiziksel boyut daha göz önünde ve kolay değiştirilebilir olduğundan, projelerin yaratacağı rant büyük ölçüde planlama ve tasarım kaynaklı olmaktadır (Kandaloğlu 2012). Yüksel (2007) kentsel dönüşüm planları hazırlanırken sadece çalışma yapılacak alanın ele alınmaması, kent bütünü içindeki yerine de önem verilmesi, o alanın kentten soyutlanmayarak planlanmasının projenin başarısını arttırabileceğini söylemektedir. Üstün (2008) kentsel dönüşümü hedefleyen her kentin kendi ölçeğine göre hazırlanmış bölge, metropoliten kent, mahalle vs. ölçeklerinde hazırlanmış strateji ve yapısal üst ölçek planların hazırlanması gerektiğini söylemektedir.

Tablo 3: Fiziksel Boyutla İlgili Yapılan Tez Çalışmaları

BOYUT	KAVRAMLAR	YÜKSEK LİSANS TEZLERİ	DOKTORA TEZLERİ	
FİZİKSEL BOYUT	Sürdürülebilir Gelişme	Bütüncül Yaklaşım	Kütük İnce E. (2006); Sekmen S. (2007); Öner Ş. (2007); Karaburun N. (2009); Başarır A. (2010); Ayyıldız İ. (2010); Aysel F. (2010); Atabay İ. (2012); Bilen Ö. H. (2013)	Üstün G. (2008); Yaman M. (2011); Kandaloğlu N. (2012); Ilıca Erzene Ş. (2013); Arabulan S. (2015)
		Sürdürülebilirlik	Yorgancı M. (2011); Atabay İ. (2012); Kara A. (2013); Nami M. (2014); Hürol H. Y. (2014); Korkmaz C. (2015); Tatar H. (2015); Başkan B. (2015); Diker B. (2016); Tüter A. (2016); Yıldız E. (2016); Işıkcevhahir E. (2017); Yeniçeri B. (2017); Topçuoğlu D. (2017); Çiçin İ. (2017)	Mutman D. (2010); Türker Deveciğil P.A. (2003); Çiftçi S. (2016)
		Afet Odaklı Dönüşüm	Durmaz S. B. (2006); Eser N. (2009); Akdoğan İ. (2013); Dağtekin Üçüncü M. (2014); Sarı Ü.H. (2014); Ataseven C. (2015); Gürçan O. (2015); Doğan B. (2016); D. Şahin (2016); Vatan E. (2017)	Polat H. İ. (2017); Kepenek E. (2016)
		Kentsel Yaşam Kalitesi	İveynat N. (2008); Şahin M. R. (2014); Yılmaz O. (2015); Yılmaz S. (2015); Alaş C. (2016); KışlalAydinel H. (2017); Çiçin İ. (2017)	Gür M. (2014)
	Enerji ve Çevre	Yenilenebilir Enerji Enerji Korunumu	Kiriççi H.A. (2017)	
		Binalarda Isı Yalıtımı	Arslankaya Ş. M. (2016)	
		Atıkların Geri Dönüşümü	Anıl F. (2015); Akelci B. (2016)	
		Asbest Maruziyeti	Kartalkanat S. (2014); Akça K. R. (2014); Kalem Z. (2015); Maçin K.E. (2017)	
	Yeşil Alanlar	Asbest Maruziyeti	Konak Ö. (2017)	
		Peyzaj	Ceylan A. (2007); Gençay A. (2009); Öz A. (2009); Bogenç Ç. (2009); Bayulu E. (2009); Yazgı D. (2013); Çetinkaya D. M. (2013); Nami M. (2014); Cesur B. (2017)	Demircan N. (2010); Serdar Köknar A. B. (2012); Kalaycı Önaç A. (2017)
	Bilgi Sistemleri	Yeşil Alanlar	Yorgancı M. (2011); Çetinkaya D. M. (2013); Çiçin İ. (2017)	
		CBS	Aksu A. (2007); Yağcı C. (2014); Özçatal H. M. (2016); Aslan B. (2016)	
		Tematik Harita Kullanımı	Foto S. B.(2014)	
		Kadastro	Çağla H. (2007); Sonel E. (2014)	
		Uzaktan Algılanmış Görüntüler	Uslu A. (2007)	
		Kentsel Entropi	Özdemir B. (2015)	
	Mühendislik	Zemin Taşıma Gücü	Kıyım E. (2015)	
		Jeolojik /Jeoteknik	Gürçan O. (2015)	
		Deprem Yüğü	Ünlü H. (2015)	
		Zemin İyileştirme	Kalem Z. (2015)	
		Statik	Olbak M. (2016); Ekici M. (2016); Caymazer D. (2017)	
		Yapı Yıkımı	Ünal H. (2017)	
	Planlama	Su dağıtımı / Hassasiyet Analizi	Çelik M. E. (2015)	
		İmar Mevzuatı	Tuçaltan G. (2008); Karakoç M. (2011); Gervan A. (2014); Şentürk T. (2014); Arınc Akkuş Ş. (2016)	
Kent Planlama		Karaburun N. (2009); Acar Y. (2011); Çolak Y. (2013); Duman S. (2016); Şahin M.A. (2016)	Akulut M. R. (2004); Yılmaz G. I. (2008); Budak F. (2013); Polat H. İ. (2017)	
Hibrit Planlama Sistemi		Gürsoy N. (2015)		
Ulaşım		Başkan B. (2015)		
Arazi Kullanımı		Başkan B. (2015)	Bozdağ A. (2015)	
Yeni konut alanları		Barka İ. (2006)	Şahin K. (2016)	
Sanayi ve Endüstri Bölgeleri		Işıkaya D. (2002); Öztaş N. (2005); Kihitir Öztürk P. (2006); Tarkan B. (2007); Acar Y. (2011); İnançlı H. (2017)	Yılmaz G. I. (2008); Özkan Eren M. (2017)	
Diğer	Transfer Merkezi	İnanlı F. (2013)		
	Mimari Yaklaşımlar	Baykal G. E. (2012)	Güzeloğlu M. (2017)	
	Sayısal Tasarım	Berkaya S. C. (2014)		
	Yapı Bilgi Modelleme (BIM)		Akkoyunlu T. (2015)	

4.2. Sürdürülebilir Gelişme İle İlgili Çalışmalar:

Kentsel dönüşüm uygulamalarında bütüncül tasarım anlayışının geliştirilmesi beraberinde sürdürülebilir bir kentleşme anlayışını da getirecektir. Sürdürülebilirlik, doğal kaynakların tüketilirken zarar görmemesi, ekonomik ve sosyal kalkınma politikalarının geliştirilmesi ve gelecek nesillere de hizmet etmesi amacıyla gerekli koruma tedbirlerinin alınması ve bu tasarruf planlarının sürekliliğini sağlamaktır (Işıkceva, 2017). Kandaloğlu (2012) sürdürülebilirliğin yasal kurallara bağlanması gerektiğini söylerken, kentlerin sürdürülebilir gelişimini sağlayabilmek için ekonomi, toplum ve çevre gelişmesini kapsayan Akıllı Büyüme Kriterlerinin hedeflendiğini, başta Amerika, İngiltere, Avustralya, İrlanda, Kanada ve bazı Avrupa ülkelerinde uygulandığını belirtirken, sosyal dönüşümün sürdürülebilir bir şekilde sağlanması için mahallelerde kaynağını bölgedeki ranttan sağlayan vakıflar kurulabileceğini önermektedir. Işıkceva (2017) kentlerin sürdürülebilirliğinin sağlanması için kentsel planlamada tasarım, malzeme seçimi, arazi kullanımı, atık yönetimi, kaynak kullanımı, ulaşım, sosyal ve ekonomik çeşitlilik gibi sürdürülebilirlik yapı tasarımının birlikte düşünülmesi gerektiğini söylemektedir.

4.3. Bütüncül Yaklaşım İle İlgili Çalışmalar:

Kömürcüoğlu (2012) Türkiye'de öngörülen modernleşmenin gerçekleşeceği düşüncesi ile batılı, modern kent idealine ulaşmak için temelde fiziki dönüşümü esas alan bir dönüşüm tarzı uygulandığını, ancak bu fiziki dönüşümün başarılı olabilmesi için, diğer boyutlarla anlamlı bir bütün oluşturulması gerektiğini söylemektedir. Ayrıca, olabildiğince çok konut ve apartman üretmek amacıyla yürütülen projeler sonucunda hem kimliksiz konut blokları ortaya çıktığı gibi yeşil alan, sosyal alan, ulaşım ağı gibi konuların çözülmeyip ötelendiğini belirtmektedir.

Dengiz (2010) çalışmasında yer verdiği İngiltere örneğinde; kentsel dönüşüm projelerinin ulusal politikalarla başlayarak, ulusaldan bölgeye, bölgeden kente, kentten semte, semtten mahalleye inen bir süreci takip ettiği ve bununda uygulamalarının başarılı olmasında önemli bir etken olduğunu belirtmektedir.

Atabay (2012) dönüşüm projelerinde uygulamanın parçacı yapılabileceğini ancak planlamanın bütüncül olması gerektiğine dikkat çekmektedir. Parçacı olarak yapılan planlamalarda, yoğunluğun dağıtılması, yapı adalarının birbirleriyle uyumlu tasarlanamamaları, bina yükseklikleri ile yapılaşma nizamlarının yol açacağı uyumsuzluklar, donatı alanlarının ihtiyaca göre belirlenememesi, ulaşım akslarının düzenlenememesi gibi sorunlarla karşı karşıya kalınacağını belirtmektedir.

Duman (2016) yasal düzenlemeler aracılığıyla gerçekleşen kentsel dönüşüm uygulamalarının planlamadan bağımsız gerçekleşerek kentlerde daha büyük problemlere yol açtığını belirterek

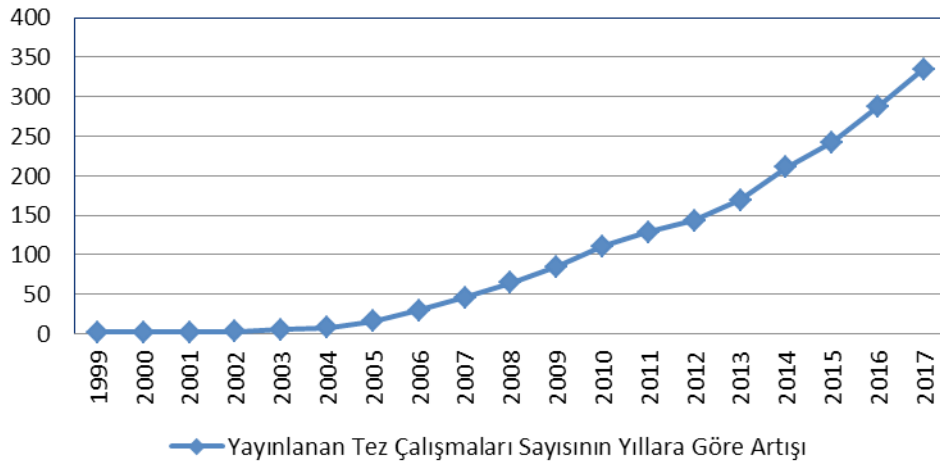
kentsel dönüşüm müdahalesi yapılacak alanların planlama anlayışı ile ele alınması gerektiğini söylemektedir. Kentsel dönüşüm yapılacak alanların belirlenmesine yönelik bir model oluşturmayı hedeflediği çalışmada, kentsel dönüşümün neden yapılacağı sorusunun cevabı bulunduktan sonra, bütüncül planlama yaklaşımı kapsamında planlamadan bağımsız yürütülmemesi gereken bir sürecin başlatılabileceğini belirtmektedir.

Şahin (2016) başta planlamaya ihtiyacı olan kentlerin zaman içinde dönüşüm ihtiyacının doğduğunu, kent planlama ve kentsel dönüşümün ayrı kavramlar olarak görülmesine rağmen birlikte ele alınarak sürdürülmesi gerektiğini belirtirken, Duman'ın (2016) da değindiği üzere dönüşüm alanları belirlenirken kent bütününe göz önüne alınarak seçilmesi gerektiğini belirtmektedir. Kent planlama ve kentsel dönüşüm yapılanmalarının farklı yasal düzenlemelerde ele alınıyor oluşunun ister istemez bir ayrılık

getirmesi nedeniyle mevzuat kapsamında bu iki alanın bütünlük içerisinde gerçekleştirilmesi gerektiğini önermektedir.

5. YASAL BOYUT İLE İLGİLİ İNCELENEN KONULAR

Kentsel dönüşüm projelerinin uygulama ve yöntemlerini belirleyen yasal düzlemdeki kanun ve yönetmeliklerdir. 2012 yılına kadar 2985 sayılı “*Toplu Konut Kanunu*”, 5104 sayılı “*Kuzey Ankara Girişi Kentsel Dönüşüm Projesi Kanunu*”, 5216 sayılı “*Büyükşehir Belediyesi Kanunu*”, 5366 sayılı “*Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanun*”, 5393 sayılı “*Belediye Kanunu*” kapsamında gerçekleştirilen kentsel dönüşüm uygulamaları, 2012 yılında 6306 sayılı “*Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun*”un çıkarılmasıyla beraber yeni bir sürece girmiştir. 6306 sayılı Kanun ile birlikte riskli alan, rezerv yapı alanı, riskli yapı gibi yeni kavramlar ile birlikte yeni uygulama süreçleri başlamıştır (Url 2). Dönüşüm uygulamalarını hızlandıran bu kanunun çıkarılmasıyla yapılan tez çalışmaları da artış göstermiştir. 1999’dan 2012 yılına kadar kentsel dönüşüm konusu ile ilgili farklı boyutlarıyla 129 tez çalışması yapılmışken 2012’den 2017 yılına kadar 206 tez çalışması yapılmıştır (Şekil 1).

Şekil 1: Kentsel Dönüşüm Konusunda Yayınlanan Tez Çalışmalarının Yıllara Göre Artışı

Yasal Boyut altında ele alınan kavramlara baktığımızda; yasal düzlemde kentsel dönüşüm, 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun, siyasi etki, hak sahipliği ve mülkiyet kavramlarının ele alındığı görülmektedir (Tablo 4).

Kentsel dönüşüm uygulamalarının temel dayanağını yasal düzlemde çıkarılan kanun ve yönetmelikler oluşturmaktadır. 2012 yılı öncesinde yapılan tez çalışmalarında çeşitli kanun uygulamalarına dayandırılarak yapılan kentsel dönüşüm uygulamalarının bütüncül olarak ele alınacağı bir yasal düzenlemeye ihtiyacı olduğu belirtilmektedir. 2012 yılında kentsel dönüşüm özelinde çıkarılan 6306 sayılı Afet Riskli Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun bu ihtiyaç doğrultusunda atılan bir adım olarak kentsel dönüşüm uygulamalarına ivme kazandıran bir süreç başlatmıştır. Bu boyut altında incelenen tez çalışmaları kentsel dönüşüm uygulamaları sonucunda ortaya çıkan problemlerin 6306 sayılı Afet Riskli Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanununun eksik ve geliştirilmesi gereken yönleri olduğunu ortaya koymaktadır. Yasal boyut altında ele alınan hak sahipliği ve mülkiyet hakkı da kentsel dönüşümün belirsiz ve tartışmalı konularından biridir ve geliştirilmeye ihtiyaç olduğu görülmektedir.

Tablo 4: Yasal Boyutla İlgili Yapılan Tez Çalışmaları

BOYUT	KAVRAMLAR	YÜKSEK LİSANS TEZLERİ	DOKTORA TEZLERİ
YASAL BOYUT	Yasal Düzlem	Kütük İnce E. (2006); Binay R. A. (2007); Aşık R. (2007); Yılmaz E. (2009); Eser N. (2009); Arıkan F. S. (2010); Karabaş F. (2010); Güldüler E.S. (2010); Dengiz S. (2010); Ayyıldız İ. (2010); Özüdoğru İ. (2010); Uzunçarşılıoğlu Baysal C. (2010); Tokay F. (2011); Yılmaz M. (2011); Çakallı M. E. (2012); Gül G. (2012); Dükkancı U. (2013); Saraç M. (2014); Çaptuğ M. (2014); Dinçer B. (2014); Tunç A. (2014); Tüzer M. (2014); Ayık U. (2014); Ataş M. (2015); Çevik M. (2016); Arınç Akkuş Ş. (2016); Beyazkılıç Y. (2016); Doğanay E. (2016); Demir E. (2016); Dirikoç A. (2016); Bilgehan R. (2016); Tüfekçi Y. (2017); Kırtay H. (2017)	Ergun C. (2011); Kömürçüoğlu M. (2012)
	6306 sayılı Kanun	Gül G. (2012); Dükkancı U. (2013); Saraç M. (2014); Çaptuğ M. (2014); Dinçer B. (2014); Tunç A. (2014); Çivici S. (2014); Tüzer M. (2014); Derindere A. M. (2014); Çağtaş Ceylan (2014); Ataseven C. (2015); Yılmaz O. (2015); Beyazkılıç Y. (2016); Dirikoç A. (2016); Yeniçeri B. (2017); Çınar Ö. F. (2007); Çınar S. (2017); Kaplan O. (2017)	Polat H. İ. (2017); Sarı M. (2017)
	Siyasi Etki	Araşan A. (2011); Ban B. (2012); Hayal S. (2013); Ajazi G. (2015); Bayralı Ö. G. (2016)	
	Hak Sahipliği ve Mülkiyet Hakkı	Yetişkul E. (1999); Zeydanlı H. (2007); Çağla H. (2007); Esentürk M. (2009); Karagüney F. (2009); Arıkan F. S. (2010); Özüdoğru İ. (2010); Tokay F. (2011); Arslan Z. (2014); Gervan A. (2014); Tunç A. (2014); Derindere A. M. (2014); Büyükgöz A. (2014); Sonel E. (2014); Durmaz Ö. (2016); Konbul Y. (2016)	Kandaloğlu N. (2012); Sakaklı K. K. (2012)

5.1. 6306 sayılı kanun ile ilgili çalışmalar:

Yasal boyut ile ilgili 2012 yılı öncesinde yapılan çalışmalarda genel olarak kentsel dönüşüm konusunu bütüncül olarak ele alan bir yasal düzenlemenin eksikliğine değinilmektedir. Bu konuda Arıkan (2010) kentsel dönüşümü genel çerçevesi ile düzenleyecek bir kanuna ihtiyaç olduğunu söylerken, bu kanuna aykırı olamayacak şekilde ancak her alanın kendi özelliklerine göre o alana özel düzenlemelerin yapılabileceğini önermektedir. Dengiz (2010) üst ölçekte bir kentsel dönüşüm politikamızın olmaması nedeniyle son beş yıl içerisinde çıkarılan yasal düzenlemelerin kentsel dönüşümün sürdürülebilir, bütüncül, çok boyutlu yapısını yansıtmadığını belirterek kentsel dönüşümün yıkıp yeniden yapma olarak algılandığını söylemektedir. 2012 yılından sonra yapılan tez çalışmaları ile birlikte 6306 sayılı Kanun'un incelendiği ve eksik yönlerinin ele alındığı görülmektedir. Dükkancı (2013) ülkemizde sürdürülen kentsel dönüşüm uygulamalarında denetleme mekanizmasının eksikliğini vurgulamaktadır. Bunun için 6306 sayılı Kanun ile tüm yetkilerin merkezi yönetimde toplanması yerine merkezi yönetimin uygulamaya ilişkin yetkilerini yerel yönetimlere devretmesi ve denetleme yetkisinin merkezi yönetimlerde bulunmasının doğru bir uygulama süreci oluşturulmasını sağlayacağını söylemektedir. Tüzer (2014) ise yerel yönetimlere oldukça geniş yetkilerin verilmesi ve denetimin sağlanamaması nedeniyle kentsel dönüşümde rant elde etme amacının ön planda olduğunu söylemektedir.

Çaptuğ (2014) kentsel dönüşümün 3194 sayılı İmar Kanunu dışında bir düzenlemeye konu yapılmasının imar ve planlama konusunda "ikili bir yapı" oluşmasına neden olduğunu, bu sebeple planlama ve planın teklifi ilkesin zarar gördüğünü söylemektedir. Derindere (2014) 6306 sayılı kanun ile ilgili en ciddi eksikliğin üst ölçekli bir plan zorunluluğu getirilmemesi olduğunu belirtirken, önceleri

boş olup 6306 sayılı Kanun ile rezerv yapı alanı olarak belirlenen bölgelerde oluşacak nüfus yoğunluğu, donatı ve ulaşım gibi ihtiyaçların nasıl çözüleceğinin belirsiz olduğunu söylemektedir. Çaçtaş Ceylan (2014) 6306 sayılı Kanun'da, dönüşüm uygulamalarında izlenecek yol haritasının hazırlandığı, üst ölçekten alınan ilkesel kararların alt ölçeklere aktarımının sağlandığı, bütünsel yaklaşım doğrultusunda ortak hedeflerin yer aldığı master plan çalışmalarının yapımına ilişkin herhangi bir hükme yer verilmemiş olmasından dolayı dönüşüm çalışmalarına ilişkin sürecin ilgili yerel yönetimin vizyonuna bırakarak, kişiselleştirilmesine olanak tanıdığını belirtmektedir.

Yılmaz (2015) 6306 sayılı Kanun ile yerinde tekil binaların dönüşümlerine izin verilmesinin temelde depreme dayanıklı konut stokunun artırılmasını hedeflediğini bunun yanında kente yönelik yaşam kalitesini geliştirici hedeflerinin olmadığını söylemektedir. Bir yandan da kentsel rantın ortaya çıkmasını sağlayan bu durumu çözmek adına imar planları ile kentsel dönüşüm yasası arasında kentsel yaşam kalitesi ölçütleri bakımından ilişkilendirme yapmak gerektiğini önermektedir. Parsel bazında yapılan dönüşüm uygulamalarında parçacı çözümler getirilmesi yerine, 6306 sayılı kanunda yer alan binaların dönüşüm sürecini hızlandırmak için üçte iki çoğunluk şartının; ada bazında yer alan parsellerin üçte iki çoğunluğu şeklinde düzenlenerek bütün adanın dönüşüme tabi tutulması ve bu sayede kentsel yaşam kalitesini artırıcı sosyal donatı alanları ile dönüşümün sağlanmasını önermektedir.

Dirikoç (2016) ise 6306 sayılı Kanunun yazımında "yapabilir", "yapılabilir", "isteyebilir", "verilebilir" gibi belirsiz ifadelerin yer aldığına değinerek, oluşan muğlak ifadelerin öngörülen eylemleri İdarenin takdirine bıraktığını ancak hak ve özgürlüklere müdahale eden bir kanunda yer alan ifadelerin açık ve net bir şekilde ortaya konulması gerektiğini belirtmektedir. Yeniçeri (2017) de 6306 sayılı Kanunda yer alan kavramların net olmaması ve sınırların tam olarak çizilmemesi nedeniyle mekânsal planlama ve sürdürülebilirlik açısından yetersiz kaldığını söylemektedir. Bununla birlikte 6306 sayılı Kanunun bir standart ya da kritere uygun olma durumunun bulunmaması ve çevresi ile ilişkisiz yeni mekanlar yaratılmasına izin verilmesi gibi olumsuz sonuçlar getirdiğini belirtmektedir. Bu nedenle 6306 sayılı Kanunda yapılacak değişiklikler ile insan odaklı, sürdürülebilir, yaşam kalitesini yükselten, rantın eşit dağıtıldığı, kaliteli ve yeterli donatı alanına sahip dönüşümler gerçekleştirilebilmesini önermektedir.

5.2. Mülkiyet Hakkı Konulu Çalışmalar:

Kentsel dönüşüm konusundaki tartışmalarda en çok gündeme gelen konulardan bir diğeri mülkiyet hakkı ihlalidir. Özellikle gecekondu bölgelerinde mülkiyet sorunlarının çözüme kavuşması birçok teze konu edinilmiştir. Mülkiyet kelimesinin herkes için aynı anlamı taşıması gerektiğini söyleyen German (2014) kentsel dönüşüm alanının eski ve yeni kullanıcılarının mülkiyet haklarının eşit olması gerektiğini ve güçsüz kesimler için "mülkiyet hakkı"nın daha az kutsal olmaması gerektiğini söylemektedir. Karagüney (2009) çalışmasında gecekondu sahiplerinin kentsel dönüşüm yasasında uygun paydaşlar olarak belirleme kriterlerinin ne olması gerektiğini sorgularken gecekondu sahiplerinin paydaş olarak belirlenmesinin yasadışı bir uygulama olduğunu belirtmekte ancak bir yandan da ekonomik güvencesi olmayan grupların da dönüşüm projelerinde hak sahibi olması gerektiğini savunmaktadır. Kandaloğlu (2012) da Karagüney (2009) gibi sosyal dönüşümün de gereği olarak, gecekondu sahiplerine konut verilmesi gerektiğini önermektedir.

Arıkan (2010) taşınmaz tasarruflarının kısıtlanması, kamulaştırma gibi yollara başvurma yetkisine sahip olan idarenin bu yetkisini kamu yararı çerçevesinde kullanması gerektiğini ve hakkın özüne dokunmadan ölçülü bir sınırlama getirilmesi gerektiğini söylemektedir. Kandaloğlu (2012) kentsel dönüşüm uygulamalarında mülkiyetin yeniden dağıtımının matematiksel modelinin oluşturulmasını ve bu

modelin yazılı hukuk kuralları bütünü içinde yer alması hipotezini ortaya koymuş ve dağıtımda uygulama bölgelerinin özelliklerinde göre gruplandırılarak her grup için ayrı model oluşturulması ve kat irifaklı, kat mülkiyetli alanlar ile gecekondulu alanları için matematiksel dağıtım modelini kapsayan Kentsel Dönüşüm Dağıtım Yönetmeliğinin çıkarılması gerektiğini söylemektedir.

Büyükgöz (2014) dönüşüm uygulamalarında, tarafların çok sayıda ve çok çeşitli (merkezi/yerel kamu, vatandaş, dernekler, STKlar, odalar vb.) olmasının akılcı ve tarafların uygun göreceği rasyonel bir zemin oluşturulmasını zorlaştırması nedeniyle klasik 18. Madde uygulaması yerine literatürde de yer alan somut modelleme yaklaşımlarına gidilmesini önermektedir.

Tunç (2014) kent genelinde kentsel dönüşümde atlık olarak kullanılabilir şekilde mülkiyet analizlerinin yapıldığı, taşınmaz malların genel envanterlerinin çıkartıldığı bir taşınmaz bilgi tabanı oluşturulmasını önermektedir. Hazırlanacak olan çalışmaya göre kentsel dönüşüm alanlarının ilan edilmesi ve her kentte oluşturulacak Deprem Master Planlarını esas alan Kentsel Dönüşüm Nazım Planlarının oluşturulmasını ve bu nazım planlarına göre dönüşüm uygulama imar planlarının oluşturularak kentsel dönüşümün etaplar halinde gerçekleştirilmesini önermektedir.

6. YÖNETSEL BOYUT İLE İLGİLİ İNCELENEN KONULAR

Kentsel dönüşüm projelerinde süreç yönetiminin kapsamlı bir şekilde ele alınması uygulama sonuçlarının başarılı olmasında önemli rol almaktadır. Uygulama yapılması düşünülen alanda elde edilen analizlerin tasarıma yön verdiği, sürecin aktörlerinin ve görevlerinin önceden belirlendiği, finansman sistemi düşünülmüş bir kentsel dönüşüm modeli, uygulama alanının sosyal, fiziksel, kültürel ve ekonomik verileriyle bağ kurmayan ve önemli kararlarının uygulama aşamasında alındığı bir kentsel dönüşüm örneğine göre başarılı bir sonuca daha yakın olacaktır. Bunun sağlanması için kentsel dönüşüm aktörlerinden merkezi ve yerel yönetimlerin süreç yönetimi konusuna daha kapsamlı ve sistematik bir yaklaşım izlemeleri beklenmektedir. Bu bağlamda, kentsel dönüşümün yönetsel boyutuna odaklanan tez çalışmaları değerlendirildiğinde yerel ve merkezi yönetimler, süreç yönetimi, proje yönetimi araştırma alanlarının öne çıktığı görülmektedir (Tablo 5).

Tablo 5: Yönetsel Boyut İle İlgili Yapılan Tez Çalışmaları

BOYUT	KAVRAMLAR	YÜKSEK LİSANS TEZLERİ	DOKTORA TEZLERİ
YÖNETSEL BOYUT	Yerel ve Merkezi Yönetimler	Eraslan İ.G. (2007); Demirkıran S. (2008); Çelik D. (2009); Güldüler E. S. (2010); Sakarya İ. (2010); Dengiz S. (2010); Durukan S. (2013); Dinar A. (2015); Tüfekçi Y. (2017); Şahinbaş U. (2017); Dinç C. (2017)	
	Süreç Yönetimi	Kütük İnce E. (2006); Kocamemi G. N. (2006); Eraslan İ.G. (2007); Binay R. A. (2007); Gül G. (2012); Çaçaş Ceylan (2014)	İlca Erzene Ş. (2013)
	Proje Yönetimi	Çırakoğlu E. (2005); Çaçaş Ceylan (2014)	Kütükcüoğlu A. G. (2015)

6.1. Yerel Yönetimler İle İlgili Çalışmalar:

Demirkıran (2008) belediyelerde kentsel dönüşüm uygulamaları için farklı birimlerin hizmet vermesinin koordinasyon kurulmasını engellediğini belirterek, tüm belediyelerde kentsel dönüşüm konusunda 'Kentsel Dönüşüm Müdürlüğü' gibi aynı birimin sorumlu olması gerektiğini söylemektedir. Ayrıca yerel

yönetimlerin yapacakları uygulamaları halk ile paylaşmaları gerektiğini, uygulamalar bittikten sonra da bölge halkını ve gelişmelerini takip etmeleri gerektiğini söylemektedir. Dengiz (2010) ülkemizde yerel yönetimleri yönlendirici genel bir çerçevenin bulunmamasının kentsel dönüşümün farklı yorumlanmasına sebep olduğunu belirtmektedir. Tüfekçi (2017) Kocaeli, Bursa ve Eskişehir İlleri Büyükşehir Belediyelerinde yaptığı incelemede çalışma metodları, uygulama yöntemleri, birimleri ve teknik özellikleri açısından bir sistematik olmadığını, her yerel yönetimin kendi kurum kapasitesine göre bir düzenleme yaptığı sonucuna varmıştır. Mevcut yasal düzenlemelerin değişmedikçe dönüşüm uygulamalarının yerel yönetimler tarafından farklı şekillerde yorumlanmaya devam edeceğinin kaçınılmaz olduğunu belirtilirken özellikle Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından kentsel dönüşüm ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek üzere yetki devri yapılan yerel yönetimlerde kentsel dönüşüm için birimlerin kurulması gerektiğini söylemektedir. Dükkancı (2013) kentsel dönüşümün uygulama boyutunun merkezi yönetimden yerel yönetimlere kaydırılmasını, denetleme yetkisinin de merkezi yönetimde bulunmasını önermektedir.

6.2. Proje ve Süreç Yönetimi İle İlgili Çalışmalar:

Üstün (2008) yerel yönetimler bünyesinde kentsel dönüşüm birimleri ve uzmanların bulunmasını önerirken, Bozdağ (2015) yerel yönetimlerin kentsel dönüşüm uygulama alanlarına ilişkin politika üretirken alandaki kullanıcılar ile arasında köprü görevi gören temsilciler olması gerektiğini belirterek bu görev için kent konseylerini önermektedir. Güldüler'in (2010) de çalışmasında belirttiği gibi dönüşüm uygulamalarında sadece fiziksel boyutun değil, sosyal, ekonomik, katılım ve sürdürülebilirlik kavramlarının da yer alması gerektiği yerel yönetimler tarafından bilinmelidir. Bunun için yerel yönetimlerde kurulacak kentsel dönüşüm birimlerinde kendi alanında bilgili kişilerin görev alması, gerektiği durumlarda konusunda uzman kişilerden de yardım alınması gerekmektedir.

Başarır (2010) kentsel dönüşüm sürecinde çok amaçlı yaklaşım ile uygulama alanının belirlenmesinden sonra sınır tespiti ardından mevcut durum analizleri yapıp, analizlerde sosyal ve fiziki yapı analizleri, bölgede yaşayanların beklenti ve istekleri ile beraber ele alınması gerektiğini daha sonra yapılan analizler neticesinde sorun ve potansiyeller oluşturularak bunları karşılayan amaç ve hedeflerin belirlenmesi gerektiğini belirtirken, dönüşüm uygulamalarında çok amaçlı yaklaşım bileşenlerinin eksiltmeden sunulduğunda başarılı kentsel dönüşüm uygulamaları elde edileceğini söylemektedir.

Çaçtaş Ceylan (2014) başarılı bir proje yönetimi için ön koşul olan, planlama, organizasyon, koordinasyon, yetkilendirme ve denetim fonksiyonlarının kentsel dönüşüm projeleri için de kaçınılmaz olduğunu belirtmektedir. Uygulayıcı idarelerin de bu noktada proje sürecine dahil olarak kaynak kullanımı, kapsamlı faaliyetleri içeren bir iş planını hazırlayarak denetimini sağlaması gerektiğini belirtmektedir. Ayrıca 6306 sayılı Kanun ile master plan ölçeğinde stratejilerin üretilerek, eylem kararlarının alınmasını gerektirecek bir hükmün bulunmamasının kentlerde parçacı riskli alanların oluşmasına neden olduğunu, bunun için öncelikli hedeflerin; sürdürülebilirlik ilkesi kapsamında ve bütünlük yaklaşım doğrultusunda ortak hedeflerin belirlenmesi, ulaşım çözümlerinin bütünsel olarak kurgulanması göz önüne alınması, nüfus yoğunluğunun hesaba katılarak ilkesel kararların alınması gerektiğini söylemektedir.

7. EKONOMİK BOYUT İLE İLGİLİ İNCELENEN KONULAR

Ekonomik boyut, kentsel dönüşüm projelerinin gerçekleşmesinde en önemli dayanak olan finansman ayağı, ortaklık biçimleri ve gayrimenkul piyasası ile ilgilenmektedir. Üretim, tüketim ilişkileri, sahiplik durumu (ev sahibi-kiracı), hane halkı hareketliliği, mülkiyete bağlı olarak gayrimenkullerin (arsa-bina)

değeri ve dağılımı, ikamet edenlerin gelir grubu, sosyal statüsü (sınıf-tabaka); çalışan iş gücünün dağılımı, hizmet sektöründeki farklılaşma ve mekânsal dağılımı ile son dönemde rant kaygısıyla gündem alan, merkezi ve yerel yönetim stratejileri bu kapsamda ele alınmaktadır (Şehircilik Şurası, 2017). Türkiye’de ekonomik boyut genelde inşaatın inşaatla finans edilmesi üzerine kurulu olduğundan, özellikle yerel halkın yerinde istihdam sağlayabilmesini sağlayacak alternatif finansman sistemlerine ihtiyaç duyulmaktadır. Kentsel dönüşümün gayrimenkul piyasasına etkisi, oluşturduğu kentsel rant, finansman sistemi ve ortaklıklar ve küreselleşme kavramları ekonomik boyut altında incelenmiştir (Tablo 6).

Tablo 6: Ekonomik Boyutla İlgili Yapılan Tez Çalışmaları

BOYUT	KAVRAMLAR	YÜKSEK LİSANS TEZLERİ	DOKTORA TEZLERİ
EKONOMİK BOYUT	Gayrimenkul Piyasası / Geliştirme	Demircioğlu E. (2004); Çırakoğlu E. (2005); Ocak E. (2006); Yüksel Ö. (2007); Tarkan B. (2007); Uçar C. (2009); Karabaş F. (2010); Kılıç H. (2014); Durmuş (2016); Mutlu O. (2016)	Daşkiran F. (2016); Başeğmez O. (2017)
	Kentsel Rant	Tuçaltan G. (2008); Uslugil T. (2010); Yılmaz M. (2011); Avcı E. (2013); Kılıç H. (2014); İlyasoğlu T. (2016); Şahin D. (2016); Bülbül B. (2017); Cankurt İ. (2017)	
	Finansman Sistemi / Ortaklıklar	Çırakoğlu E. (2005); Eren F. (2006); Kocamemi G. N. (2006); Kütük İnce E. (2006); Zeydanlı H. (2007); Tarkan B. (2007); Aşık R. (2007); Akkoyun N. (2007); Kömürçüoğlu N. (2008); Elgin F.C. (2008); Gün T. (2013); Ağırman Y. (2014); Tüzer M. (2014); Ataş M. (2015); Has Ö. (2016); Mutlu O. (2016)	Doğaner A. (2017)
	Küreselleşme	Çakır N. (2006); Özdaş G. (2007); Uysal Ü. E. (2008); Gümüş N. A. (2010); Girit McDaniel G. (2010); Uzunçarşılıoğlu Baysal C. (2010); İnandığçar E. (2013); Durukan S. (2013)	Ergun C. (2011)
	Tüketici Konut Tercihi	Gül S. (2013)	

7.1.Finansman İle İlgili Çalışmalar:

Karabaş (2010) kentsel dönüşüm uygulamalarında değerlendirme esaslı yaklaşımın kullanılmasının fiziksel dönüşüm ile birlikte sosyal dönüşümü de sağlayacağını ve aynı zamanda barınma ve iş sorununu çözümlenmesine de bir araç olarak kullanılabileceğini söylemektedir. Tokay (2011) lüks konut odaklı dönüşüm uygulamalarının, dönüşüm alanlarındaki mülk sahiplerinin kentsel dönüşümden yararlanmasını ortadan kaldıracığını belirterek alt gelir gruplarının da yararlanabileceği şekilde uygulandığı takdirde dönüşümün amacına ulaşacağını belirtmektedir. Ayrıca lüks konutlar üretilirken elde edilen gelirlerin kamu yararı için başka dönüşüm alanlarının finansmanında kullanılması gerektiğini önermektedir.

Finansman alanındaki yetersizliklerin en önemli sorunlardan biri olduğunu vurgulayan Tüzer (2014) kat karşılığı modeli yerine kentsel dönüşümün alternatif finansman modelleriyle teşvik edilmesi gerektiğini söyler. Maliyeti iyi hesaplanmış proje kredilerine ihtiyaç olduğunu, herhangi bir proje kredisi bulunmadığı durumda dönüşüm projeleri için tahvil ihracı veya konuyla ilgili özel bir fon kurulmasının önerilebileceğini, belediyelerin uluslararası sermaye piyasalarında tahvil ihraç ederek kentsel dönüşüm projeleri için kaynak sağlayabileceğini belirtir. Buna ek olarak, tahvil ihracı yoluyla sağlanan kaynaklardan tahvil gelirleri elde edilerek o kaynaktan daha yeni kaynaklar yaratılabileceğini; bir diğer finansman modeli önerisi olarak da, kentsel dönüşümün sosyal projelerle kamu fonları tarafından finanse edilmesini önermektedir. Ayrıca konut finansman sistemine değinirken bu yolla niteliksiz konut üretiminin önüne geçileceğini, ekonominin canlanacağını ve kayıt dışılığın da büyük ölçüde azalacağını belirtmektedir.

Kandaloğlu (2012) kentsel dönüşümün finansmanında; projelerin kendi kendine kaynak üretmesini sağlayabileceği etaplama yapılarak sürdürülebilir bir finansman modeli oluşturulmasını önermektedir. Çevik (2016) kentsel dönüşüm projesi ile ortaya çıkacak artı değerden hak sahibinin (kamu) de pay almasını gerektiğini söylemektedir. Yatırımcı-hak sahibi arasındaki bu ilişkiyi sağlayabilecek yöntem olarak “Değer Esaslı Yöntemi” önerirken, ülkenin hukuksal, ekonomik ve zihinsel algısına uygun bir uygulama örneği olan “Ülger Modeli” nin ise uygulamada değer esaslı yöntem için en uygun modeli olduğunu belirtmektedir. Uçar (2009) kentsel dönüşüm uygulamalarının taşınmaz değeri üzerindeki etkisinin planlama aşamasından itibaren izlenmesi gerektiğini belirterek, değerlendirme uzmanları tarafından sürekli veri akışının sağlandığı veri tabanları üzerinde parsel bazında düzenlenecek değer haritalarının oluşturulacağı Coğrafi Bilgi Sistemlerinin kullanılmasının taşınmaz değerinin gerçek zamanlı ve daha hassas olarak belirlenmesinde yardımcı olacağını söylemektedir.

7.2. Kentsel Rant Konulu Çalışmalar:

Kılıç H. (2014) araştırmasında kentsel dönüşüm uygulamalarının gayrimenkul değerlerinde ortaya çıkan yüksek artışların soylulaştırma gibi istenmeyen sonuçlara neden olduğunu belirtirken, oluşacak değer artışlarına yönelik finansal tedbirlerin alınması ve kontrolünün sağlanması gerektiğini belirtmektedir.

Sıkça tartışılan rant konusunda Çiçek (2010) kentsel dönüşümün, ekonomik alanda rant elde etme şeklinde işlevselleştirilmesi nedeniyle kısa süreli ekonomik kazanımlar getirirse de uzun süreli sosyal sorunlara yol açabileceğini söylemektedir. Sakallı (2012) doktora tezi çalışmasında Türkiye’de uygulanmakta olan kentsel dönüşüm uygulamalarında rantın artırılmasının ana kriter olduğunu ve yerel yönetimlerin kentsel dönüşüm çalışmaları sonucu soylulaştırmayı teşvik etmese bile önlem almak istemediklerini belirtmektedir. İlyasoğlu (2016) ise dönüşüm uygulamaları sonucunda meydana gelen ve rant olarak adlandırılan değer artışının kamuya geri dönüşünün sağlanması gerektiğini bunun için en uygun yol olarak vergilendirme sisteminin hayata geçirilmesi önerisini getirmektedir.

8. DEĞERLENDİRME

Ülkemizde yürütülen kentsel dönüşüm uygulamalarının ‘kentsel dönüşümün’ literatür tanımından ve yöntemlerinden kopuk olması, sosyal ve ekonomik boyutun göz önüne alınmadan fiziksel boyutuyla gerçekleştirilmesi 1999 yılından 2017 yılına kadar yapılmış olan tez çalışmalarına konu olmaktadır.

Türkiye’de kentsel dönüşüm konusunda yazılmış tezlerin incelendiği bu çalışmada, kentsel dönüşüm uygulamalarından doğan problemler ve bu problemlere yönelik getirilen çözüm önerileri incelenmiştir. Tespit edilen sorunların giderilmesi için kentsel dönüşüm sürecinin tüm boyutları ile birlikte bir bütün olarak ele alınıp, bütüncül bir yaklaşım ile izlenmesi gerektiği sonucuna varılmaktadır. Her bölgenin kendine özgü özellikleri, problemleri olabileceği için kentsel dönüşüm için tek bir model geliştirmek doğru olmayacaktır. Ancak nelerin ele alınması gerektiği ile ilgili bağlamsal bir çerçeve oluşturulursa, kentsel dönüşüm uygulaması yapılacak alana göre bir model oluşturulabilir. Başka bir yerden kopyalanan, uygulama alanıyla bağ kurmayan projeler getirmek yerine, incelenen tüm boyutların birlikte düşünülmesinden elde edilecek veriler ile o yere özgü kentsel dönüşüm projeleri geliştirilebilir. Bu şekilde çalışmak daha özverili ve uzun bir süreç istese de başarılı sonuç elde etmek için gerekli olmalıdır.

Sonuç olarak tüm parametrelerin bütüncül olarak ele alınmasını gerektiren çözüm önerilerini özetleyecek olursak;

Sosyal Boyutta;

- Dönüşüm süreci öncesinde alanın sosyal, ekonomik, fiziksel verilerinin ve ihtiyaçlarının belirlenerek bu doğrultuda politikalar geliştirilmesi,
- Halkın dönüşüm uygulamaları hakkında bilgilendirilmesi, onların da fikir ve görüşlerinin alındığı saha çalışmalarının yapılarak proje sürecine dahil olmalarına imkan sağlanması,
- Sürdürülebilir kentsel dönüşüm için dönüşüm yapılacak alanlarda kullanıcı ayrımı yapılmadan, alan kullanıcılarının bütünleştirici şekilde ele alınması,
- Soylulaştırma yerine sosyal ıslah ve iyileştirme politikalarının öncelikli olması,
- Çöküntü alanlarının ıslah edilmesinde sosyal ve kültürel problemlere çözüm getirebilecek anao-kulu, sağlık merkezi, mesleki eğitim kursları gibi hizmet birimlerinin getirilmesi ve sosyal entegrasyon programlarının oluşturulması,
- Mevcut düzendeki komşuluk ilişkilerinin devam ettirilebileceği cami, park, oyun alanı, okul gibi birimlerin düşünülmesi,
- Halk, yerel ve merkezi yönetimler, üniversiteler, STK'lar, özel sektör, akademik odalar ile çok boyutlu katılımın sağlanması,
- Toplu konut uygulaması yapılacak bölgelerin yerel mimari ve iklim özelliklerinin dikkate alınarak tasarım yapılması,
- Yerel ekonomik aktivitelerin sürdürülmesinin sağlanması,

Kültürel Boyutta;

- Tarihi bölgelerde gerçekleştirilen dönüşüm uygulamalarında koruma planlarına, kurul kararlarına ve tarihin izlerine göre hareket edilmesi,
- Tarihi, kültürel ve mimari öğelerin korunarak kentte 'aitlik' ve sürekliliğin sağlanması,
- Yerelin kimliğin analiz edilerek yeni uygulamalar için altlık oluşturulması,

Fiziksel Boyutta;

- Kentsel dönüşüm yapılanmalarının kentsel planlama ilkelerine göre yapılması, bunun için üst ölçekli strateji planlarının belirlenmesi,
- Dönüşüm yapılacak alanların kent bütünü içerisinde ihtiyaca göre belirlenmesi ve kentten soyutlanmadan düşünülmesi,
- Parsel bazlı dönüşüm uygulamalarında üst ölçekli planların göz önüne alınarak, yoğunluk, sosyal donatı alanları, ulaşım, altyapı planları gibi parametrelerin bütüncül olarak düşünülmesi,

Yasal Boyutta;

- 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanunda yer alan belirsiz ifadelerin netleştirilerek uygulamada birliğin sağlanması,
- 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanunun üst ölçekli planlara bağlı kılınması,
- Katılıma ilişkin yöntem ve esaslar ile sürdürülebilirlik kavramına 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanunda yer verilmesi,
- Mülkiyet ve dağıtımın sorunlarının çözülmesinde matematiksel model önerilerinin geliştirilmesi,

Yönetmel Boyutta;

- Yerel yönetimlerde 'kentsel dönüşüm' birimlerinin kurulması ve tüm yerel yönetimlerce dönüşüm uygulamalarının aynı sistematığe oturtulması,
- Yerel yönetimlerin kentsel dönüşüm uygulaması yapılacak alandaki kullanıcılar arasında köprü görevi görece kent konseylerinin kurulması,
- Yerel yönetimlerin bünyesinde kentsel dönüşüm konusunda uzmanların (şehir plancıları, mimarlar, vs.) bulunması,
- Süreç yönetiminde planlama, organizasyon, koordinasyon, yetkilendirme ve denetim fonksiyonlarının önceden planlanması,
- Merkezi yönetim tarafından süreç işleyişi için denetim mekanizmasının kurulması,

Ekonomik Boyutta;

- Kat karşılığı modeli yerine alternatif finansman modelleriyle teşvik edilmesi,
- Özel, kamu, STK, üniversite iş birliklerine dayanan ortaklık modellerinin kurulması,
- Projelerin etap etap yapılması sağlanarak kendi kendine kaynak üretilmesinin sağlanması,
- Taşınmaz değerlerinin gerçek zamanlı olarak veri tabanlarına aktarılması, taşınmazların değer artışlarına yönelik finansal tedbir alınması ve kontrolünün sağlanması önerilmektedir.

Türkiye'de güncel olarak devam eden ve yeni arayışlara açık olan kentsel dönüşüm uygulamaları disiplinler arası bir kavram olması nedeniyle hemen her daldan akademik çalışmalara konu olmaktadır. Yapılan tez çalışmalarında uygulanan ve uygulanmakta olan kentsel dönüşüm projeleri sonucunda tespit edilen sorunlar incelenmekte ve bu sorunların çözümü için öneriler getirilmektedir. Çeşitli akademik dallarda çalışıldığı gibi Türkiye'nin farklı yerlerinde uygulanan birçok kentsel dönüşüm projesi de incelenmektedir. Bütüncül bir şekilde ele alınması gereken sosyal, kültürel, yasal, ekonomik, fiziksel ve yönetmel boyut altında ele alınan çalışmalar sonucu ulaşılan tespit ve değerlendirmeler bu bağlamda ileride yapılacak olan kentsel dönüşüm uygulamaları için kılavuz niteliği taşımaktadır.

KAYNAKLAR

- Angın, M. 2017. İstanbul Esenler’de (Çifte Havuzlar-Havaalanı- Turgut Reis Mahallelerinde) Kentsel Dönüşüm Projelerinin Sosyal ve Mekânsal Yansımaları. Yüksek Lisans Tezi, Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Coğrafya Anabilim Dalı, Bilecik.
- Arabulan, S. 2015. Yer/Mekân Kimliğinin Değişimi: Mezitbey Hamamı ve Yakın Çevresi Alan Çalışması. Doktora Tezi, Trakya Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, Edirne.
- Arıkan, F.S. 2010. Sulukule Özelinde Kentsel Dönüşüm Projelerinin Hukuki Boyutu. Yüksek Lisans Tezi, Galatasaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Hukuku Anabilim Dalı, İstanbul.
- Atabay, İ. 2012. Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Planlamasında Yeni Yaklaşımlar. Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Kentsel Sistemler ve Ulaştırma Yönetimi, İstanbul.
- Ataöv A., Osmay S., 2007. Türkiye’de Kentsel Dönüşüme Yöntemsel Bir Yaklaşım. METU JFA, 24 (2): 57-82.
- Ayseli, F. 2010. Yerinde Kentsel Dönüşüm İçin Sivil Yerel Aktörlerin Güçlendirilmesi: Fener-Balat Örneği. Yüksek Lisans Tezi, MSGSÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir Planlama Anabilim Dalı, İstanbul.
- Bal, Ö.H. 2008. İzmir’de Kentsel Dönüşüm Sürecinin İzmir-Cennetçeşme Mahallesi Üzerinden İrdelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, İzmir.
- Başarır A. (2010) Kentsel Dönüşüm Uygulamalarında Çok Amaçlı Yaklaşım, İnegöl Kenti Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Harita Mühendisliği Bölümü Anabilim Dalı, Konya.
- Bilen, Ö. H. 2013. Türkiye’de Kentsel Dönüşüm: Avrupa Örnekleri İle Kentsel Dönüşümün Gelişimi, Ayazma-Tepeüstü Örneği. Yüksek Lisans Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Geomatik Mühendisliği Anabilim Dalı, İstanbul.
- Bozdağ, A. 2015. Kentsel Dönüşüm Uygulamalarının Uzlaşmacı Arazi Kullanım Planlaması Açısından Analizi. Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Harita Mühendisliği Anabilim Dalı, Konya.
- Büyükgöz, A. 2014. Kentsel Dönüşümde Taraf Davranışlarının Kooperatif Oyun Kuramı Çerçevesinde Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü Mühendislik ve Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, Gebze.
- Bülbül, Ş. 2008. Zağnos Vadisi’nde Kentsel Dönüşüm. Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, Trabzon.
- Ceylan, E. Ç. 2014. Kentsel Dönüşüm Çalışmaları Sürecinde Yaşanan Proje Yönetim Sorunları: Küçükçekmece Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Kentsel Sistemler ve Ulaştırma Yönetimi, İstanbul.
- Ceylan, Ş. 2013. Kentsel Dönüşüm Projelerine Halkın Katılımı Karahayıt Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Denizli.

- Çardak, F.S. 2011. Kentsel Dönüşüm Bağlamında TOKİ Konutlarının İncelenmesi: Yüreğir Sinanpaşa Kentsel Dönüşüm Projesi ve Aksantaş TOKİ Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, Adana.
- Çaptuğ, M. 2014. İdare Hukuku Açısından Kentsel Dönüşüm. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Hukuku Anabilim Dalı, İzmir.
- Çevik, M. 2016. Türkiye’de Kentsel Dönüşüm Stratejisi Önermesi. Yüksek Lisans Tezi, Okan Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Kentsel Dönüşüm Yüksek Lisans Programı, İstanbul.
- Çiçek, Z. 2010. Kentsel Dönüşüm ve Kentsel Yoksulluk: Denizli Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Genel Sosyoloji ve Metodoloji Anabilim Dalı, Denizli.
- Çubukçuoğlu, B. 2013. Bursa Doğanbey Kentsel Dönüşüm Projesinin Tarihi Kent Ve Kullanıcı Kimliği Üzerine Etkileri. Yüksek Lisans Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, İstanbul.
- Demir, M. 2013. Kentsel Dönüşümün Komşuluk İlişkileri Üzerine Etkisi: Kars İli Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Kars.
- Demirkıran, S. 2008. Türkiye’de Kentsel Dönüşüm Uygulamalarında Yerel Yönetimlerin Rolü: Bursa Büyükşehir Belediyesi Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Edirne.
- Dengiz, S. 2010. Belediyelerde Kentsel Dönüşüm Projeleri İzmir Büyükşehir Bütünü İçin Bir Çözümleme. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, İzmir.
- Derindere, A. M. 2014. Mülkiyet Hakkı Kapsamında Kentsel Dönüşüm Kavramı. Yüksek Lisans Tezi, Kadir Has Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Özel Hukuk Programı, İstanbul.
- Değirmenci, İ. 2009. Tarihi Mekânlarda Kentsel Dönüşüm Uygulamaları: Balat Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Yapı Eğitimi Ana Bilim Dalı, Isparta.
- Demirsoy, M. S. 2006. Kentsel Dönüşüm Projelerinin Kent Kimliği Üzerindeki Etkisi (Lübnan-Beyrut-Solidere Kentsel Dönüşüm Projesi Örnek Alan İncelemesi). Yüksek Lisans Tezi, MSGSÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, İstanbul.
- Dirikoç, A. 2016. Kentsel Dönüşümün Mevzuat Çerçevesinde Türkiye’deki Gelişimi. Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Kayseri.
- Duman, S. 2016. Kentsel Dönüşüm Alanı Karar Sürecinin Çok Kriterli Karar Analizi Kullanılarak Modellenmesi. Yüksek Lisans Tezi, YTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, İstanbul.
- Durukan, S. 2013. Büyükşehir Belediyelerinin Stratejik Planlarında Kentsel Dönüşüm Politikaları. Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Bolu.
- Dükkancı, U. 2013. Türkiye’de Kentsel Dönüşüm Sürecinin Gelişimi ve Günümüzdeki Yasal -Yönetmelik Boyutun İrdelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, YTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, İstanbul.
- Elgin, F. C. 2008. Kentsel Dönüşüm Projelerinde Kullanıcı Katılımının Önemi – Pangaltı Örneği. Yüksek Lisans Tezi, YTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, İstanbul.
- Gervan, A. 2014. Kentsel Dönüşüm Projelerinde Mülkiyet Kazanımlarının Ekonomik Analizinin Ayazma Kentsel Dönüşüm Projesi Örneğinde İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, YTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Harita Mühendisliği Anabilim Dalı, İstanbul.
- Gül, G. 2012. Türkiye’de Kentsel Dönüşümde Kurumsal Yapılanma ve Katılım Sorununa Eleştirel Bir Bakış. Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Kentsel Sistemler ve Ulaştırma Yöntemi, İstanbul.
- Güldüler, E. S. 2010. Gaziosmanpaşa Belediyesi Ölçeğinde Kentsel Dönüşüm Politikaları ve Uygulamaları. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, İstanbul.

- Gün, T. 2013. Kentsel dönüşüm: Eskişehir üzerine sosyolojik bir inceleme. Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Anabilim Dalı, Eskişehir.
- Gümüşboğa, B. 2009. Katılım Ekseninde Kentsel Dönüşüm: Altındağ Aktaş Mahallesi Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyal Çevre Bilimleri Anabilim Dalı, Ankara.
- Işıkceva, E. 2017. Kentsel Dönüşümde Sürdürülebilirlik Kavramı. Yüksek Lisans Tezi, Haliç Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, İstanbul.
- İlyasoğlu, T. 2016. Tarihi Kent Merkezlerinde Kentsel Dönüşüm Uygulamalarının Bölgeye ve Taşınmaz Değerine Etkileri: İstanbul, Beyoğlu, Tarlabası Örneği. Yüksek Lisans Tezi, YTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, İstanbul.
- Kandaloğlu, N. 2012. Kentsel Dönüşüm ve Bir Dağıtım Modeli Önerisi. Doktora Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Geomatik Mühendisliği Anabilim Dalı, İstanbul.
- Kara, A. 2013. Kentsel Dönüşümlerde Kentsel Kimliğin Sürdürülebilirliği: Trabzon Zağnos Vadisi Kentsel Dönüşüm Projesi Örneği. Yüksek Lisans Tezi, KATÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, Trabzon.
- Karabaş, F. 2010. Kentsel Dönüşüm Uygulamalarında Gayrimenkul Değerleme Yaklaşımının Bayrampaşa Kentsel Dönüşüm Projesi Kapsamında İrdenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Kentsel Sistemler ve Ulaştırma Yönetimi, İstanbul.
- Karagüney, F. 2009. In Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Science, in Urban Design in City and Regional Planning. Yüksek Lisans Tezi, ODTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama, Ankara.
- Kılıç, H. 2014. Kentsel Dönüşümün Gayrimenkul Piyasasına Etkisi, Beyoğlu İlçesi Örnektepe Ve Sütluçe (Haliç) Kentsel Dönüşüm Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Kentsel Sistemler ve Ulaştırma Yönetimi, İstanbul.
- Kocamemi, G.N. 2006. Kentsel Dönüşüm Süreci Kazlıçeşme Örneği. Yüksek Lisans Tezi, MSGSÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, İstanbul.
- Kömürçüoğlu, N. 2008. Türkiye'de Konut Eksenli Kentsel Dönüşüm Projelerinde Özel Sektörün Rolü: İstanbul Örneği. Yüksek Lisans Tezi, YTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, İstanbul.
- Küçük Brusadin Viola, A. H. 2014. Kentsel Dönüşüm Boyutları Barcelona'da Raval Bölgesi Örneği. Yüksek Lisans Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, İstanbul.
- Özudoğru, İ. 2010. Türkiye'de Kentsel Dönüşüm Projeleri. Yüksek Lisans Tezi, YTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği Anabilim Dalı, İstanbul.
- Roberts, P. 2000. The Evolution, Definition And Purpose Of Urban Regeneration: Urban Regeneration A Handbook, Ed. Roberts P., Sykes H., Sage Publications, London, pp:9-36.
- Sadı, S.Z. 2008. Kentsel Dönüşüm ve Kent Hakkı: Fener-Balat Rehabilitasyon Programı ve Santral İstanbul Projesi Örnekleri. Yüksek Lisans Tezi, YTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, İstanbul.
- Sakaklı, K.K. 2012. Metropolitan Alanda Kentsel Dönüşüm Uygulamalarında Yoksulluk ve Mülkiyete Yönelik Bir Model Önerisi. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, Ankara.
- Şahin, M.A. 2016. Analysis Of Urban Morphology In Squatter Transformation Areas. Yüksek Lisans Tezi, ODTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama, Ankara.
- Şehircilik Şurası, 2017. Bilgilendirme Kitapçığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı.
- Tokay, F. 2011. Türkiye'de Kentsel Dönüşümün Gelişimi, Hukuki Yapı ve Uygulamadan Kaynaklanan Sorunlar. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Ankara.
- Tolanlar, M. 2007. Kentsel Dönüşüm Projeleri ve Toplumsal Yansımaları. Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Anabilim Dalı, Afyonkarahisar.
- Tunç, A. 2014. Kentsel Dönüşüm Uygulamasında Mülkiyet Yapısının Değerlendirilmesi. Yüksek

- Lisans Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Geomatik Mühendisliği Anabilim Dalı, İstanbul.
- Tüfekçi, Y. 2017. Kentsel Dönüşüm: Yerel Yönetimlerin Kentsel Dönüşüm Mevzuatına Yönelik Kurumsal Yapılanma ve Kapasiteleri. Yüksek Lisans Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, İstanbul.
- Tüzer, M. 2014. Türkiye’de Kentsel Dönüşüm Politikalarının Uygulanabilirliği ve Finansal Destek Sağlanması Süreci: Ankara Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Ankara.
- Tüter, A. 2016. Kentsel Dönüşüm Sürecinde Toki Uygulamaları ve Halkın Algılarına Göre Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı, İstanbul.
- Uçar, C. 2009. Kentsel Dönüşümün Uygulama Bölgesi Dinamiklerine ve Taşınmaz Değerine Etkileri. Yüksek Lisans Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği Anabilim Dalı, İstanbul.
- URL 1, www.toki.gov.tr (04.03.2018)
- URL 2, www.csb.gov.tr/ (04.03.2018)
- Uysal, Ü.E. 2008. Küreselleşme ve Kentsel Dönüşüm Bağlamında Soylulaştırma Kuramlarının İstanbul’da Uygulanabilirliği: Cihangir Örneği. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, İstanbul.
- Üstün, G. 2008. Kentsel dönüşüm. Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hukuk Anabilim Dalı, İstanbul.
- Ünal Topkaya, Ö. 2014. Türkiye’de Kentsel Dönüşüm Uygulamalarının Mekânsal Açından Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, İzmir.
- Yeniçeri, B. 2017. Kentsel Dönüşüm ve Kentsel Yenileme Süreçlerinin Ulaşım Planı Kapsamında Değerlendirilmesi ve Etkilerinin Araştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Kentsel Sistemler ve Ulaştırma Yönetimi, İstanbul.
- Yılmaz, E. 2009. Türkiye’de Kentsel Dönüşüm Uygulamalarında Süreç ve Aktörler: Sulukule Örneği. Yüksek Lisans Tezi, MSGSÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, İstanbul.
- Yılmazöz, Ü. 2010. Kentsel Dönüşüm Sonrası Komşuluk İlişkileri. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Anabilim Dalı, Konya.
- Yılmaz, O. 2015. İstanbul’da Yerde Kentsel Dönüşüm Uygulamaları ve Kentsel Yaşam Kalitesi “6306 sayılı Kanun’a Göre”. Yüksek Lisans Tezi, İÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul Araştırmaları Anabilim Dalı, İstanbul.
- Yüksel, Ö. 2007. Kentsel Dönüşümün Fiziksel ve Sosyal Mekâna Etkisi: Kuzey Ankara Girişi Kentsel Dönüşüm Projesi. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, Ankara.

EK KAYNAKLAR

- Abuawad, M. 2015. Kentsel Dönüşüm Kapsamında Fikirtepe’de Karşılaşılan En Önemli Problemlerin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Aydın Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İnşaat Mühendisliği Anabilim Dalı, İstanbul.
- Acar, Y. 2011. Urban Transformation Within The Interface Of Design And Administration: The Case Of Izmir Harbor District. Yüksek Lisans Tezi, ODTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, Ankara.
- Açıkgöz, A.T. 2014. Kentsel Dönüşümün Ekonomik, Mekânsal, Sosyal Etkileri ve Kamunun Rolü: Ankara Gültepe (Çinçin) Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, Ankara.
- Ağırman, Y. 2014. Kentsel Dönüşüme Ekonomik Perspektiften Bakış: Sultanbeyli Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Kentsel Sistemler ve Ulaştırma Yönetimi Anabilim Dalı, İstanbul.
- Ajazi, G. 2015. Critical Evaluation of the Urban Transformation in Çukurambar Since The Late 1980s. Yüksek Lisans Tezi, ODTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, Ankara.
- Alnıaçık, A. 2008. After Deindustrialization, In The Midst Of Urban Transformation: The Case Of Paşabahçe. Yüksek Lisans Tezi, Boğaziçi Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Anabilim Dalı, İstanbul.

- Alp, İ. 2005. Kentsel Dönüşüm-Kentsel Mekanın Yeniden Üretilmesi Sürecinde Yönetişim ve Uygulama Araçları. Yüksek Lisans Tezi, MSGSÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, İstanbul.
- Alver, Z.D. 2010. Türkiye’de Kentsel Dönüşüm Uygulamalarında İntibak Sorunu. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, İstanbul.
- Ak, A.H. 2016. Katılım Perspektifinden Toplum Temelli Kentsel Dönüşüm: Örnektepe Deneyimi. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, İstanbul.
- Ak, D. 2012. Türkiye’de Olimpiyatların Kentsel Dönüşümüne Etkileri. Yüksek Lisans Tezi, KATÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Trabzon.
- Akalın, E. Ö. 2003. Kentsel Dönüşümün Uygulanabilirliğine Yönelik Bir Alan Araştırması, Dolapdere Örneği. Yüksek Lisans Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Akça, K. R. 2014. Kentsel Dönüşüm Sürecinde İnşaat Atık Molozlarının Geri Kazanılması. Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İnşaat Mühendisliği Anabilim Dalı, İstanbul.
- Akçakaya, İ. 2008. Measuring The Impact Of Culture On Urban Regeneration Towards Prospects For Istanbul ECOC 2010: The Case Of Zeytinburnu Culture Valley Project. Yüksek Lisans Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, İstanbul.
- Akdoğan, İ. 2013. Kentsel Dönüşüm Çerçevesinde Kentsel Rehabilitasyon ve Sakarya Akıncılar Mahallesi Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Kentsel Sistemler ve Ulaştırma Yönetimi Anabilim Dalı, İstanbul.
- Akelçi, B. 2016. Kentsel Dönüşüm Kapsamında Dıştan Isı Yalıtım Uygulamalarının İrdelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, İstanbul.
- Akın Sarp, N. 2016. Kentsel Dönüşüm Uygulamalarının Mekânsal Sonuçları: Ankara Aktaş Mahallesi Kentsel Dönüşüm Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, Ankara.
- Akkoyun, N. 2007. Kentsel Dönüşüm ve Sarıgöl Örneği. Yüksek Lisans Tezi, MSGSÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı. İstanbul.
- Akkoyunlu, T. 2015. Kentsel Dönüşüm Projeleri İçin BIM Uygulama Planı Önerisi. Doktora Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, İstanbul.
- Aksu, A. 2007. Kentsel Dönüşümde Coğrafi Bilgi Sistemi Kullanılması-Üsküdar İlçesi Örnek-Esapaşa-Ünalın Mahalleleri Örneği. Yüksek Lisans Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Jeodezi Ve Fotogrametri Mühendisliği, İstanbul.
- Aksümer Kaynarca, G. 2016. Kentsel Dönüşüm Makinası: İstanbul’da Gecekonudan Toplu Konuta Kentsel Dönüşümün Çalışma İlkeleri. Doktora Tezi, MSGSÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, İstanbul.
- Aksümer, G. 2010. Luttet Contre La Transformation Urbaine Des Quartiers De Gecekondu D’İstanbul: Etude De Cas Du Quartier Kazımkarabekir. Yüksek Lisans Tezi, Galatasaray Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Siyaset Bilimi Anabilim Dalı, İstanbul.
- Alaş, C. 2016. Kentsel Dönüşüm Projelerinin Kentsel Yaşam Kalitesi Üzerindeki Etkisinin Adana Örneğinde İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Adana.
- Anıl, F. 2015. Kentsel Dönüşümü Bir Fırsat Kabul Ederek Binalarda Isı Yalıtımının Faydalarının Araştırılması. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İnşaat Mühendisliği Anabilim Dalı, İstanbul.
- Araşan, A. 2011. Kentsel Dönüşümün Ötesinde: Foucault’nun Sorunsallaştırma, Nesneleştirme ve Özneleştirme Kavramları Perspektifinden Türkiye’deki Kentsel Dönüşüm Söylem Oluşumuna Bakış. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Bilgi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kültürel İncelemeler Anabilim Dalı, İstanbul.
- Arıcı, A. 2014. Kentsel Dönüşümün Toplum Üzerindeki Sosyolojik ve Fiziksel Etkileri. Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Yapı Eğitimi Anabilim Dalı, Isparta.
- Arıkanlı, M. 1999. Kentsel Dönüşüm Sürecinde Gerilimler, Dinamikler ve Karanfilköy. Yüksek Lisans

- Tezi, Mimar Sinan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Anabilim Dalı, İstanbul.
- Armağan, V. 2014. Toplum, Mekân İlişkisi Açısından Kentsel Dönüşüm: Yeni Mamak Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Projesi örneği. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Ankara.
- Arslan, A.A. 2011. Kocaeli ili Erenler Cedit mahallesinde yapılan kentsel dönüşüm örneği. Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Kentsel Sistemler ve Ulaştırma Yönetimi, Ankara.
- Arslan, H. 2011. Sosyal Dışlanma ve Kentsel Haklar Bağlamında Türkiye’de Kentsel Dönüşüm: İzmir - Narlıdere Kentsel Yenileme Uygulaması (Narkent Projesi) Örneği. Doktora Tezi, MSGSÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehircilik Anabilim Dalı, İstanbul.
- Arslan, Z. 2014. Changing Legal Status Of Land Property And Limits To Urban Transformation: The Case Of Okmeydanı, İstanbul. Yüksek Lisans Tezi, ODTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kentsel Politika Planlaması ve Yerel Yönetimler Anabilim Dalı, Ankara.
- Arslankaya, Ş.M. 2016. Yerleşme Birimlerinde Kentsel Dönüşümün Enerji Korunumu Açısından Değerlendirilmesi: Zeytinburnu Sahilpark Projesi. Yüksek Lisans Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, İstanbul.
- Arık, F. 2017. Umut Mekânlarından Kentsel Dönüşüm Alanlarına Toplumsal Hareketlilik. Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Anabilim Dalı, Ankara.
- Arınc Akkuş, Ş. 2016. Kentsel Dönüşüm Alanlarında Uygulama Araçları ve Yasal Sorunlar: İmar Hakkı Transferi Kapsamında Erzurum Palandöken İlçesi İmar-İskan Blokları Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Kentsel Sistemler ve Ulaştırma Yönetimi Anabilim Dalı, İstanbul.
- Artuç, D. 2016. Kentsel Dönüşümün Sosyal ve Mekânsal Etkileri: Fikirtepe Dönüşüm Alanı. Yüksek Lisans Tezi, Maltepe Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, İstanbul.
- Mutlu, O. 2016. Ölü Sermayenin Kentsel Dönüşüm Uygulamaları Aracılığıyla Finansal Sisteme Dahil Edilmesi. Yüksek Lisans Tezi, Okan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı, İstanbul.
- Aslan, A. S. 2008. Kentsel Dönüşüm Projelerinde Meşruiyet Sorunlarının Tarlabası Yenileme Projesi Üzerinden Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, MSGSÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, İstanbul.
- Aslan, B. 2017. Kentsel Dönüşümde Mülkiyet İlişkilerinin Regresyon Analizleri İle İzlenmesi: Erenler Cedit Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Jeodezi ve Jeoinformasyon Mühendisliği Anabilim Dalı, Kocaeli.
- Aslan, E. 2017. Kentsel Dönüşüm Sürecinin Bireylerin Gündelik Hayat Pratikleri Üzerindeki Etkisi: Esenler Turgut Reis Mahallesi Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Anabilim Dalı, İstanbul.
- Aslan, F.B. 2017. Kentsel Dönüşümün Mamak –Boğaziçi Semtinde Çocukların Eğitimi Üzerine Etkileri. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitimin Kültürel Temelleri Anabilim Dalı, Ankara.
- Aşık, R. 2007. Kentsel Dönüşüme Aktörlerin Bakışı: Zeytinburnu Pilot Projesi Örneği. Yüksek Lisans Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, İstanbul.
- Ata, H.K. 2010. İstanbul’da Kentsel Dönüşümün Sosyal Dışlanmaya Etkilerinin Değerlendirilmesi: Tarlabası Örneği. Yüksek Lisans Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, İstanbul.
- Ataseven, C. 2015. Kentsel Dönüşüm Kanunu Kapsamında Deprem Bölgelerinde Yapılan Uygulamaların Değerlendirilmesi: Isparta ve Burdur Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, Isparta.
- Ataş, M. 2015. Kentsel Dönüşüm Sürecinde Oyuncular, Söylemler ve Eylemler; Küçükçekmece Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Balıkesir.
- Ateş, B. 2013. Kentsel Dönüşüm Projesi Kapsamında Olan Sivas İli Kılavuz Mahallesi’nin Sosyal/ Kültürel Antropolojik Açından İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antropoloji Anabilim Dalı, Sivas.

- Avcı, E. 2013. Gecekondu Sorununun Çözümünde Kentsel Dönüşüm Projeleri Ankara Dikmen Vadisi Projesi Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Ankara.
- Ay, V. 2012. Türkiye’de Kentsel Dönüşüm Sürecinde Uygulama Sorunları ve Bayrampaşa Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Kentsel Sistemler ve Ulaştırma Yönetimi, İstanbul.
- Ayaz Aydın, B.N. 2017. İstanbul’da Kentsel Dönüşüm Uygulamaları Küçükçekmece Örneği. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul Araştırmaları Anabilim Dalı, İstanbul.
- Aydurmuş, B. 2017. Kentsel Dönüşüm Alanlarında Uygunluk Analizi: Gümüşhane Örneği. Gümüşhane Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Harita Mühendisliği Anabilim Dalı, Gümüşhane.
- Ayık U. 2014. Mekânsal ve Toplumsal Yansımalarıyla Türkiye’de Kentsel Dönüşüm Projelerine Coğrafi Bakış: Fikirtepe Örneği. Yüksek Lisans Tezi, İÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Coğrafya Anabilim Dalı, İstanbul.
- Ayyıldız, İ. 2010. Türkiye’de Kentsel Dönüşüm: Kuzey Ankara Protokol Yolu Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği Anabilim Dalı, Zonguldak.
- Baba, G. İ. 2015. Kentsel Dönüşümün İnsan Hakları Boyutu. Yüksek Lisans Tezi, Beykent Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, İstanbul.
- Balcı, H. 2009. Kentsel Dönüşüm Projesi Bağlamında Sulukule’yi Anlamak: Roman Kimliğinin Analizi. Yüksek Lisans Tezi, YTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı, İstanbul.
- Ban, S. 2012. From Urban Politics To The Politics Of Representation: Representing Istanbul’s Urban Transformation In “Urban Activism Documentaries” of the 2000s. Yüksek Lisans Tezi, Sabancı Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kültürel Çalışmalar Anabilim Dalı, İstanbul.
- Başegmez, O. 2017. Gayrimenkul Geliştirme ve Kentsel Dönüşüm Süreçlerinin Geliştirici Aktörler Gözünden İrdelenmesi; İstanbul Örneği. Doktora Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, İstanbul.
- Başkan, B. 2015. Kentsel Dönüşüm İşleyişinin Mekânsal Planlama, Ulaşım ve Toplum Algısı Kapsamında Değerlendirilmesi; Pendik Taşlıbayır ve Batıburnu Örneği. Yüksek Lisans Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, İnşaat Mühendisliği Anabilim Dalı, İstanbul.
- Bayhan Gür, S. 2016. School Relocations in The Context Of Urban Transformation And Education Policy Change in Turkey. Doktora Tezi, Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, İstanbul.
- Baykal, G.E. 2012. The Lack of Context in The Visual Making of Istanbul: Assessments And Propositions For Urban Transformation. Yüksek Lisans Tezi, Sabancı Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Güzel Sanatlar ve Görsel İletişim Tasarımı Anabilim Dalı, İstanbul.
- Bayralı, Ö.G. 2016. The Relationship Between State and Capital: The Reconstruction of Soccer Stadiums As an Urban Transformation Project. Yüksek Lisans Tezi, Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İktisat Anabilim Dalı, İstanbul.
- Barka, İ. 2006. Kentsel Dönüşüm Dinamikleri Bağlamında Yeni Konut Alanları. Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Bayulu, E. 2009. Kuzey Ankara Girişi (Protokol Yolu) Kentsel Dönüşüm Projesinin Peyzaj Mimarlığı Açısından İrdelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Bartın Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Bartın.
- Bektaş, Y. 2017. Kentsel Dönüşümde Karma Gelirli Konut Stratejisi ve Türkiye’ye Özgü Dinamikler: Ankara-Altındağ Gültepe Mahallesi Örneği. Doktora Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, İstanbul.
- Berkaya, S. C. 2014. Kent Makroformunda Sayısal Tasarım Araçları İle Form Arayışları: Zaha Hadid Kartal Kentsel Dönüşüm Projesi Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, Isparta.

- Beyazkılıç, Y. 2016. Kentsel Dönüşümün Özel Hukuk Alanında Getirdiği Sorunlar. Yüksek Lisans Tezi, Kadir Has Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Özel Hukuk Anabilim Dalı, İstanbul.
- Bilgehan, R. 2016. İsmetpaşa Mahallesi Kentsel Dönüşüm Projesinin Kentsel Dönüşüm Hukuku Bakımından İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Hukuku Anabilim Dalı, İstanbul.
- Binay, E. 2012. Kentsel Dönüşüm Projesinin Suça Etkisi: Ankara İli, Altındağ İlçesi, Gültepe Mahallesi Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Kara Harp Okulu Savunma Bilimleri Enstitüsü Güvenlik Bilimleri Anabilim Dalı, Ankara.
- Binay, R.A. 2007. Urban Regeneration Policy Impacts On The Future Of City-A Comparative Study In European And The Turkish Context. Yüksek Lisans Tezi, İzmir İleri Teknoloji Enstitüsü.
- Bogenc, Ç. 2009. Trabzon Zağnos Vadisi Kentsel Dönüşüm Örneğinin Kentsel Peyzaj Planlama Açısından Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, Bartın Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Bartın.
- Budak, F. 2013. Kentsel Mekân Politikası: Barselona'da Kentsel Dönüşüm ve Estetik. Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, İstanbul.
- Burkay, H. Ö. 2006. Social Policy Of Urban Transformation: Social Housing Policies In Turkey From The 1980s To Present. Yüksek Lisans Tezi, Boğaziçi Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü, Siyasal Bilimler Anabilim Dalı, İstanbul.
- Burnaz, A. M. 2004. Kentsel Dönüşüm Eylem Planlaması Yöntemi ve Veritabanı Gereksinimleri: İstanbul, Zeytinburnu Örneği. Yüksek Lisans Tezi, ODTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, Ankara.
- Canan, F.T. 2014. Toplum Temelli Kentsel Dönüşümde Sivil Toplum Kuruluşlarının Rolü: İstanbul Örneği. Yüksek Lisans Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, İstanbul.
- Cankurt, İ. 2017. Kentsel Dönüşümün İdeolojisi: Gazete Haberleri Üzerine Bir İnceleme. Yüksek Lisans Tezi, Yaşar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İletişim Bilimleri Anabilim Dalı, İzmir.
- Caymazer, D. 2017. Kentsel Dönüşüm Kapsamındaki Binaların Performanslarının Doğrusal Elastik Olmayan Hesap Yöntemiyle Belirlenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İnşaat Mühendisliği Anabilim Dalı, İstanbul.
- Cesur, B. 2017. Kentsel Dönüşüm Uygulamalarının Peyzaj Mimarlığı Açısından Araştırılması; Isparta Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Isparta.
- Ceylan, A. 2007. Yaşam Kalitesinin Arttırılmasında Kentsel Yeşil Alanların Önemi ve Kentsel Dönüşüm İle İlişkilendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, İstanbul.
- Cin, M.M. 2016. Urban Regeneration Strategies For Supporting Social Sustainability of Roma Community: İzmir-Ege Neighbourhood Urban Regeneration Project. Yüksek Lisans Tezi, İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Kentsel Dönüşüm Anabilim Dalı, İzmir.
- Çağla, H. 2007. Kentsel Dönüşüm Çalışmalarının Mülkiyet Kullanımına Olan Etkisi Üzerine Bir Araştırma ve Konya Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Jeodezi ve Fotogrametri Anabilim Dalı, Konya.
- Çakallı, M.E. 2012. Kentsel Yenilemede Bir Araç Olarak Kentsel Dönüşüm Projeleri ve İlgili İdari Yargı Kararları. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Ankara.
- Çakır, M. 2017. Kentsel Dönüşüm Mekânlarında Sosyal Adaletle İlişkin Nitel Bir Çalışma: Konya Örneği. Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Anabilim Dalı, Ankara.
- Çakır, N. 2006. Günümüz Kent Dinamiklerinin Kentsel Dönüşümüne Etkileri. Yüksek Lisans Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Disiplinlerarası, İstanbul.
- Çatalbaş, F. 2011. Kentsel Dönüşüm Projelerinin Mekânsal ve Sosyo-Ekonomik Etkileri: Diyarbakır İli Suriçi Bölgesi Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Taşınmaz Geliştirme Anabilim Dalı, Ankara.
- Çelik, D. 2009. Yerel Yönetimlerin Kentsel Dönüşüm Projelerine Katılımı: Kadınların Bakış Açısından

- İstanbul/Tarlabası'ndaki Uygulama Üzerine Bir Araştırma. Yüksek Lisans Tezi, Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Ana Bilim Dalı, Aydın.
- Çelik, M.E. 2015. Adaptation of Water Distribution Networks for Urban Renewal. Yüksek Lisans Tezi, ODTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, İnşaat Mühendisliği Anabilim Dalı, Ankara.
- Çetinkaya, D.M. 2013. Kentsel Dönüşüm Alanlarında Sosyal Yaşam ve Kentsel Yeşil Alanlar Gereksiniminin Kayseri Yıldırım Beyazıt Mahallesi Örneğiyle İrdelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Isparta.
- Çınar, Ö. F. 2017. İstanbul İlinde 6306 Sayılı Kanun Kapsamında Uygulanan Kentsel Dönüşüm Faaliyetlerinde Kullanılan Kamu Kaynakları Üzerine Bir Değerlendirme. Yüksek Lisans Tezi, Düzce Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İnşaat Mühendisliği Anabilim Dalı, Düzce.
- Çınar, S. 2017. Kentsel Dönüşüm Yasası ve Sonrası Uygulamalarının İncelenmesine İlişkin Örnek: Karatay-Araplar Mahallesi, Konya. Yüksek Lisans Tezi, KTO Karatay Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, Konya.
- Çırakoğlu E. 2005. Gayrimenkul Geliştirmede Stratejik Planlama: Abbasağa Pilot Bölgesinde Kentsel Dönüşüm Proje Önerisi. Yüksek Lisans Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, İstatistik Anabilim Dalı, İstanbul.
- Çiçek, H. 2005. Kentsel Dönüşümün Yasal Düzenlenmesinde Süreç Ve Katılım: İstanbul, Zeytinburnu Örneği. Yüksek Lisans Tezi, ODTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, Ankara.
- Çiftçi, S. 2016. Toplum Temelli Bir Yaklaşım Olarak Sürdürülebilir Kentsel Dönüşüm: Ankara Dikmen Vadisi Örneği. Doktora Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Sakarya.
- Çinçin, İ. 2017. Kentsel Dönüşüm Sürecinde Yeşil Alanların Sürdürülebilirlik ve Kentsel Refah Kapsamında Değerlendirilmesi: Antakya Emek ve Aksaray Mahallesi. Yüksek Lisans Tezi, Mustafa Kemal Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Antakya.
- Çivici, S. 2014. Kentleşme Süreci Ve Kentsel Dönüşümün Gaziosmanpaşa Ölçeğinde İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Okan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı, İstanbul.
- Çolak, Y. 2013. Planlamada Adil Kent Yaklaşımı Çerçevesinde Kentsel Dönüşüm Uygulamalarının İncelenmesi: İstanbul Esenler İlçesi Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, İstanbul.
- Dağ, M. 2017. Türkiye'de Kentsel Dönüşümüne Bir Alternatif: İnsan Odaklı Kentsel Dönüşüm. Yüksek Lisans Tezi, Harran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Şanlıurfa.
- Dağtekin Üçüncü, M. 2014. Beylikdüzü'nde Deprem Odaklı Kentsel Dönüşüm. Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Kentsel Sistemler ve Ulaştırma Yönetimi Anabilim Dalı, İstanbul.
- Daşkıran, F. 2016. Kentsel Dönüşüm Sürecinde Deprem Riski Altında Gayrimenkul Değerlemesi: Denizli Örneği. Doktora Tezi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İktisat Anabilim Dalı, Muğla.
- Dayıoğlu, B. 2017. Kentsel Dönüşümde Şehir Markası ve Hafızasının Korunarak Yarınlar Taşınması (Kapalıçarşı Örneği). Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul Araştırmaları Anabilim Dalı, İstanbul.
- Demir, E. 2016. Kentsel Dönüşüm Uygulamalarına Eleştirel Bakış Bursa Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Kentsel Sistemler ve Ulaştırma Yönetimi Anabilim Dalı, İstanbul.
- Demircan, N. 2010. Mevcut ve Öneri Kentsel Dönüşüm Projelerinin Peyzaj Mimarlığı Açısından İrdelenmesi, Erzurum Örneği. Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Erzurum.
- Demircioğlu, M. 2004. Kentsel Alanda Yeni Planlanan Taşınmazların Kentsel Dönüşümde Bir Araç Olarak Kullanılabilirliği: Akmerkez ve Tepe-Natulus Alışveriş Merkezi Örnekleri. Yüksek Lisans Tezi, Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü Mühendislik ve Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, Kocaeli.

- Demiröz, M. 2015. Ulus, Hacı Bayram Mahallesi'ndeki Kentsel Dönüşüm Süreçlerinin Nedenleri ve Kültürel Miras Üzerine Etkileri. Yüksek Lisans Tezi, ODTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, Ankara.
- Deringöz, T. 2017. Kentsel Dönüşümün Kentsel Aidiyet Duygusu Üzerindeki Etkisi: Kırşehir İli Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Aksaray.
- Diker, B. 2016. Kentsel Dönüşüm Kapsamında Konutlarda Ulusal Yeşil Bina Sertifikasının Değerlendirilmesi: Fikirtepe Örneği. Yüksek Lisans Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, İstanbul.
- Dinar, A. 2015. Yerel Yönetimler ve Kentsel Dönüşüm: Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Hukuku Anabilim Dalı, Adana.
- Dinç, C. 2017. 21.YY'da Akıllı Belediyecilik ve Kentsel Dönüşüm (Başakşehir Belediyesi Modeli). Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mahalli İdareler ve Yerinden Yönetim Anabilim Dalı, İstanbul.
- Dinçer, B. 2014. Kentsel Dönüşüm ve Sosyal Adalet. Yüksek Lisans Tezi, Galatasaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Hukuku Anabilim Dalı, Ankara.
- Doğan, B. 2016. Afet Riski Nedeniyle Kentsel Dönüşüm İzmir Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Aydın.
- Doğan, D. 2006. Kıyı Alanlarında Kentsel Dönüşüm Çalışmaları Ve İstanbul Örneği. Yüksek Lisans Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehircilik ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, İstanbul.
- Doğan Öztürk, R. 2016. Medeniyet Perspektifinde Şehir ve Kentsel Dönüşüm. Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Anabilim Dalı, Bolu.
- Doğanay, E. 2016. Türkiye'de Kentsel Dönüşüm Politikaları (2002-2014 Dönemi). Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Anabilim Dalı, Konya.
- Doğaner, A. 2017. Türkiye'de Kentsel Dönüşüm Politikaları ve Finansman Modelleri. Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İktisat Anabilim Dalı, İstanbul.
- Doğrucan, P. 2016. Tarla başı Kentsel Dönüşüm Projesinin Sanatçı Çalışmaları Üzerinden Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, İstanbul.
- Dur, M. 2015. Kentsel Dönüşümün Sosyo-Kültürel Dinamikleri: Konya Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Anabilim Dalı, Konya.
- Durmaz, S. B. 2006. Earthquake Conscious Urban Transformation And Redevelopment: Repercussions Of İzmir Radius Project On Fikri Altay District. Yüksek Lisans Tezi, İYTE Mühendislik ve Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, İzmir.
- Durmaz, Ö. 2016. Kentsel Dönüşümün Türkiye'deki Hukuk Düzeninde Temel Haklara Etkisi Üzerine Bir Değerlendirme. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Bilgi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hukuk Anabilim Dalı, İstanbul.
- Durmuş, B. 2016. Konut Fiyatlarını Etkileyen Parametrelerin Çoklu Regresyon Analizi Yöntemiyle İrdelenmesi ve Kentsel Dönüşüme Katkıları. Yüksek Lisans Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Geomatik Mühendisliği Anabilim Dalı, İstanbul.
- Egercioğlu, Y. 2008. Türkiye'de Kaçak Yapılmış/Gecekondulanmış Alanlarda İslah İmar Planlarının Kentsel Dönüşüm Süreçlerine Etkileri: İzmir ve Ankara Örneği. Doktora Tezi, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Mühendislik ve Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, İzmir.
- Ekici, M.Y. 2016. Türkiye'de Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Örnek Betonarme Binanın RYTE 2013 ve TDY 2007'ye Göre Analizi ve Karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İnşaat Mühendisliği Anabilim Dalı, Konya.
- Eranıl Demirli, M. 2011. Socio-Spatial Analysis Of Urban Renewal In The Case Of Relocating Kadifekale Inhabitants To TOKI Uzundere. Yüksek Lisans Tezi, İzmir Ekonomi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mimarlık Tarihi ve Kuramı Bilim Dalı, İzmir.
- Eraslan, İ. G. 2007. Yönetim Mekanizmalarının Kentsel Dönüşüm Algısı Ve Uygulamaları Üzerindeki

- Etkisi: İngiltere, Almanya ve Türkiye Örnekleri. Yüksek Lisans Tezi, YTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, İstanbul.
- Eren, F. 2006. Kentsel Dönüşümlerde Kamu-Özel Ortaklıkları ve Özel Girişiminin Dönüşümdeki Varlığı: Konya Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, Konya.
- Ergun, C. 2011. Kentsel Dönüşüm Sürecine Dönüşüm Alanlarından Bakmak: İstanbul Maltepe (Başbüyük ve Gülsuyu Mahallesi) Örneği. Doktora Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, Isparta.
- Ertuğrul, A. 2011. 19. Yüzyıl İstanbul Kentsel Dönüşümü'nde Üsküdar ve Koruma Sorunları. Doktora Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, İstanbul.
- Ertürk, F. 2009. Neslişah ve Hatice Sultan (Sulukule) mahalleleri kentsel dönüşüm projesi. Yüksek Lisans Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Gayrimenkul Geliştirme Anabilim Dalı, İstanbul.
- Esentürk, M. 2009. İstanbul İli Örneğinde Kentsel Dönüşüm Uygulamaları. Yüksek Lisans Tezi, YTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği Anabilim Dalı, İstanbul.
- Eser, N. 2009. Planning Methods For Guiding Urban Regeneration Processes In High-Risk Areas. Yüksek Lisans Tezi, ODTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, Ankara.
- Foto, S.B. 2014. Kentsel Dönüşüm Uygulamalarında Tematik Haritaların Kullanılması: Burdur İli Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği Anabilim Dalı, Afyon.
- Gençay, A. 2009. Kentsel Dönüşüm Planlarının Uurla Yerleşimi Örneğinde Peyzaj Mimarlığı Açısından Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, İzmir.
- Girit Mcdaniel, G. 2010. Kentsel Dönüşüm Politikalarının Küreselleşme Çerçevesinde Değerlendirilmesi: Sulukule Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İletişim Bilimleri Ana Bilim Dalı, İstanbul.
- Gökdemir, O. B. 2009. Architecture As An Urban And Social Sign: Understanding The Nature Of Urban Transformation In Eskişehir Highway, Ankara. Yüksek Lisans Tezi, ODTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, Ankara.
- Göközkut, B. 2016. Kentsel Dönüşüm Projelerinin Sosyo-Mekânsal Analizi: Yeni Mamak Kentsel Dönüşüm Projesi Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Coğrafya Anabilim Dalı, Afyon.
- Gül, M. 2008. Tarihi Kent Merkezlerinde Kentsel Dönüşüm Uygulamaları: Antalya Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Antalya.
- Gül, S. 2013. Tüketicilerin Kentsel Dönüşüm Hakkındaki Bilgileri ve Konut Tercihleri. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Aile Ekonomisi ve Beslenme Eğitimi Anabilim Dalı, Ankara.
- Gülcüoğlu, M. 2016. Kentsel Dönüşüm Projelerinde Paydaşların Bakış Açıları: Aydın Ilıcabaşı Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, Isparta.
- Gümüş, N.A. 2010. Becoming A Neo-Liberal City: Ankara North Entrance Urban Transformation Project Yüksek Lisans Tezi, ODTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, Ankara.
- Güneş, S. 2014. Kentsel Dönüşümde Kentsel Haklar ve Soylulaştırma, İstanbul Şerifali Çiftliği bölgesi İmar İskân Evlerinde Yapılan Niteliksel Bir Araştırma. Yüksek Lisans Tezi, Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Anabilim Dalı, İstanbul.
- Gür, M. 2014. Kentsel Dönüşüm Uygulamasında Yaşam Kalitesi Araştırması ve Kavramsal Bir Model Önerisi: Bursa Doğanbey Örneği. Doktora Tezi, Uludağ Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, Bursa.
- Gürçan, O. 2015. Kentsel Dönüşümde Jeolojik-Jeoteknik Çalışmalar; Isparta-Gülkent Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Jeoloji Mühendisliği Anabilim Dalı, Isparta.
- Gürsoy, N. 2015. Stratejik Planlama Yaklaşımının Düzenleyici Plan Sistemine Entegre Edilmesi: Fikirtepe Kentsel Dönüşüm Alanındaki Planlama Çalışmaları. Yüksek Lisans Tezi, İTÜ Fen Bilimleri

- Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, İstanbul.
- Güzeloğlu, T. 2017. Biyotaklit Mimari Ölçütler Bağlamında, Fikirtepe Kentsel Dönüşüm Bölgesinin Geliştirilmesi. Doktora Tezi, Maltepe Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, İstanbul.
- Haghrhmani S. 2017. Kentsel Dönüşümde Memnuniyet ve Sosyo-Mekansal Ayrışma: Ankara Marmak Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, Ankara.
- Has, Ö. 2016. Kentsel Dönüşüm Projelerinde Ortaklık Modelleri ve Örgütsel Yapı. Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, Bursa.
- Hayal S. 2013. Biyo İktidar Özetiminde Planlama: Tarlabası Kentsel Dönüşümü Örneği. Yüksek Lisans Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, İstanbul.
- Hardal, S. 2014. Kentsel Dönüşüm Alanlarına Bir Örnek; Sarıgöl Mahallesi (Gaziosmanpaşa). Yüksek Lisans Tezi, Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Coğrafya Anabilim Dalı, Bilecik.
- Hürol, H.Y. 2014. A Study on Social Sustainability: The Case Of Doğanbey Urban Renewal Project in Bursa. Yüksek Lisans Tezi, ODTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Bölümü, Ankara.
- Ilica Erzene, Ş. 2013. Kentsel Dönüşüm ve Uygulanabilirliği İle İlgili Bir Yöntem Yaklaşımı. Doktora Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, İstanbul.
- Ismaelozaira, A.A.M. 2017. Transformations of Erbil Old Town Fabric. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, Konya.
- Işık, P. 2016. Kentsel Dönüşüm, Kent Hakkı ve Temellük Olgusu: Saraçoğlu Mahallesi'nde Gündelik Hayat Üzerinden Mekânsal Bir Okuma. Yüksek Lisans Tezi, Mardin Artuklu Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, Mardin.
- Işıkkaya, D. 2002. Sanayi ve Liman Kentlerinin Yenilenmesi, Haliç Kıyı Bölgesi ve Haliç Tersaneleri İçin Kentsel Dönüşüm Senaryosu. Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- İnançlı, H. 2017. Kağıthane İlçesindeki Kentsel Dönüşüm Kapsamında Sanayi Alanlarının Dönüşümü Konusunda 'Kağıthane Ofispark' Projesinin İrdenmesi. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, İstanbul.
- İnanđuçar, E. 2013. Küreselleşme Bağlamında Kent Dinamiklerinin Kentsel Dönüşüm Sürecine Etkisi: İstanbul Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, İstanbul.
- İnanlı, F. 2013. Kentsel Dönüşüm-Transfer Merkezi İlişkisinin Yenikapı Örneğinde İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Disiplinlerarası Anabilim Dalı, İstanbul.
- İngün Karkış, Ö. 2015. Kentsel Toplumsal Hareketlerde Cinsiyete Dayalı Dinamikler: Kentsel Dönüşüm Sürecinde Başbüyük ve Gülsuyu-Gülensu Mahalleleri. Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, İstanbul.
- İveynat, N. 2008. Urban Transformation Projects In Squatter Settlements: The Case Of Ankara, Şentepe Urban Transformation Project. Yüksek Lisans Tezi, ODTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, Ankara.
- Kaban, E. 2011. Kentsel Dönüşüm Ve İstanbul' un İlk Kentsel Dönüşüm Uygulama Projesi – Sulu-kule Örneği. Yüksek Lisans Tezi, İÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul Araştırmaları Anabilim Dalı, İstanbul.
- Kadıoğlu Polat, D. 2015. Göçmenler ve Şehir: Bir Berlin Mahaltesinde Kentsel Dönüşüm, Etnisite ve Sınıf. Doktora Tezi, Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı, İstanbul.
- Kahraman, Z. E. 2008. The Relationship Between Squatter Housing Transformation And Social Integration of Rural Migrants Into Urban Life: A Case Study in Dikmen. Doktora Tezi, ODTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, Ankara.
- Kahya, F.N. 2015. Güneydoğu'da Kentsel Dönüşüm: Şanlıurfa. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Kültür

- Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, İstanbul.
- Kalaycı Önaç, A. 2017. Kentsel Dönüşüm Sürecinde Kentsel Peyzaj Değerleri Analizi; İzmir-Bayraklı Kentsel Dönüşüm Alanı Örneği. Doktora Tezi, Ege Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, İzmir.
- Kalem, Z. 2015. Kentsel Dönüşümdeki İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Killi Zeminlerde İyileştirmeye Etkilerinin Araştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İnşaat Mühendisliği Anabilim Dalı, Sakarya.
- Kaplan, O. 2017. İdare Hukuku Yönünden Afet Riski Altındaki Alanların Kentsel Dönüşüm Süreci. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Bilgi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hukuk Anabilim Dalı, İstanbul.
- Karaburun, N. 2009. Urban Transformation Projects in Ankara: Challenge for a Holistic Urban Planning System. Yüksek Lisans Tezi, ODTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, Ankara.
- Karakız, C. 2017. The Manhattan of Izmir? Folkart Towers and Urban Transformation. Yüksek Lisans Tezi, Yaşar Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, İzmir.
- Karakoç, M. 2011. Kent mekânının biçimlenmesinde imar mevzuatının etkisi, Başbüyük kentsel dönüşüm alanı örneği. Yüksek Lisans Tezi, Maltepe Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, İstanbul.
- Kartalkanat, S. 2014. Kentsel Dönüşüm Uygulamaları Neticesinde Çıkan Atık Malzemelerin Yol Üst Yapısında Kullanılabilirliği: Üsküdar Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Kentsel Sistemler ve Ulaştırma Yönetimi Anabilim Dalı, İstanbul.
- Kaş, M. 2014. Konut Sorununun Çözümünde Kentsel Dönüşüme Kullanıcı Katılımının Sağlanması Üzerine Bir Yöntem Araştırması: Konya Örneği. Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, Konya.
- Kayacan, T. 2010. Kentsel Dönüşümde Halkın Katılımının Rolü Ve Önemi Zeytinburnu ve Karanfilköy Örnekleri. Yüksek Lisans Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, İstanbul.
- Kepenek, E. 2016. Kentsel Dönüşüm Amaçlı Yasal Risk Sınıflandırması İçin Bir Model Önerisi. Doktora Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, Isparta.
- Keşoğlu, M. 2015. Kentsel Kimlik Bağlamında Fikirtepe Kentsel Dönüşüm Projesinin Analizi. Yüksek Lisans Tezi, Beykent Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, İstanbul.
- Kırpık, E. 2017. Toplum Katılımlı Coğrafi Bilgi Sistemi Uygulamalarının Kentsel Dönüşüm Çalışmalarında Kullanımı: Kadıköy Tarihi Çarşı Ve Çevresinde Örnek Çalışma. Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, İstanbul.
- Kırtay, H. 2017. Sosyal Devlet İlkesi Açısından Kentsel Dönüşüm Uygulamaları. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Şehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Hukuku Anabilim Dalı, İstanbul.
- Kışlal Aydınel, H. 2017. Kentsel Dönüşüm Uygulamalarının Kentsel Yaşam Kalitesine Etkileri: Denizli Karşıyaka Mahallesi Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Denizli.
- Kıyım, E. 2015. 'Sağlıklı Kent Projeleri' Diğer Adıyla 'Kentsel Dönüşüm' ve 'Bursa'da Kentsel Dönüşüm Adı Altında Gerçekleştirilmiş ve Gerçekleştirilecek Projeler. Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Yapı Eğitimi Anabilim Dalı, Isparta.
- Kihtir Öztürk, P. 2006. Urban Transformation Of Ottoman Port Cities In The Nineteenth Century: Change From Ottoman Beirut To French Mandatory Beirut. Yüksek Lisans Tezi, ODTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Kirişçi, H.A. 2017. Okmeydanı Kentsel Dönüşüm Projesinin Fotovoltaik Sistemler Açısından İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Beykent Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İnşaat Mühendisliği Anabilim Dalı, İstanbul.
- Konak, Ö. 2017. Kentsel Dönüşüm Nedeniyle İnşaat Alanında Çalışanlarda Asbeste Maruziyetin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Medipol Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İş Güvenliği Anabilim Dalı, İstanbul.

- Konbul, Y. 2016. Assessment Of Real Estate Ownership Issues In Urban Regeneration Projects in Turkey. Yüksek Lisans Tezi, İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Kentsel Dönüşüm Anabilim Dalı, İzmir.
- Korkma, M. 2016. Kentsel Dönüşümün Sosyo-Ekonomik Boyutları (Diyarbakır Örneği). Yüksek Lisans Tezi, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Anabilim Dalı, Diyarbakır.
- Korkmaz C. 2015. Evaluation Of Sustainability Performance of Urban Regeneration Projects: The Case of The North Entrance of Ankara Urban Regeneration Project. Yüksek Lisans Tezi, ODTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, Ankara.
- Kömürcüoğlu, M. 2012. İdari ve Sosyal Açından Türkiye’de Kentsel Dönüşüm. Doktora Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Sakarya.
- Kut, S. 2006. Kentsel Dönüşüm Sürecinde Katılım ve Ortaklık Bağlamında Sürdürülebilir Mahalle Yenileşmesi. Yüksek Lisans Tezi, MSGSÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Küçüköğlu, H. 2014. Kentsel Dönüşüm Uygulamaları, Başakşehir Örneği. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Kültür Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İnşaat Mühendisliği Anabilim Dalı, İstanbul.
- Küçüksaraç, H. 2008. Kentsel dönüşüm bağlamında belediyelerde halkla ilişkiler. Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Halkla İlişkiler ve Tanıtım Anabilim Dalı, Kocaeli.
- Kütük İnce, E. 2006. Kentsel Dönüşümde Yeni Politika, Yasa ve Eğilimlerin Değerlendirilmesi, ‘Kuzey Ankara Girişi (Protokol Yolu) Kentsel Dönüşüm Projesi’. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, Ankara.
- Kütükçüoğlu A.G. 2015. Kentsel Dönüşüm Uygulamalarında Proje Yönetimi, İstanbul’da Karanfilköy Örneği. Doktora Tezi, Haliç Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, İstanbul.
- Maçın, K.E. 2017. Kentsel Dönüşüm Sürecinde Enkaz Atıkları Yönetimi. Yüksek Lisans Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Çevre Mühendisliği Anabilim Dalı, İstanbul.
- Miriöğlu, G. 2013. İzmir Deki Kentsel Dönüşüm Projeleri Üzerinden Karşılaştırmalı Bir Coğrafi Analiz: Kadifekale Uzundere Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Coğrafya Anabilim Dalı, İzmir.
- Muti, A. 2014. Kentsel Dönüşüm ve Erzurum Örnekleri. Yüksek Lisans Tezi, Okan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı, İstanbul.
- Mutlu Kılıç, E. 2016. Neoliberal Politikalar Çerçevesinde Türkiye’de Kentsel Dönüşüm ve Kentsel Mekânı Yeniden Anlamlandırmada Sözlü Tarih Bilgisi: İzmir-Kadifekale Kentsel Yenileme Projesi Örneği. Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, İzmir.
- Mutman, D. 2010. Kısa Süreli Müdahale Olarak Katılımcı Organizasyonlar: Sürdürülebilir Kentsel Dönüşüm İçin Bir Yöntem. Doktora Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, İstanbul.
- Nami, M. 2014. Ekolojik Tasarım İlkelerinin Kentsel Dönüşüm Kapsamındaki Planlama Çalışmalarında Değerlendirmesi: Adana Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Adana.
- Nerse, S. 2010. Kentsel Dönüşüm Projesi Çerçevesinde Zeytinburnu Tekstil İşçilerinin Geleceği. Yüksek Lisans Tezi, İÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Anabilim Dalı, İstanbul.
- Nıksarıoğlu, A. 2007. Kültür Eksenli Kentsel Dönüşüm: 2010 Avrupa Kültür Başkenti Olarak İstanbul. Yüksek Lisans Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Gayrimenkul Geliştirme Anabilim Dalı, İstanbul.
- Nurakova, T. 2010. Türkiye’de Kentsel Dönüşüm Projeleri (Altındağ Belediyesi Örneği). Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, İstanbul.
- Ocak, E. 2006. Gayrimenkul Yatırım Aracı Olarak Kentsel Dönüşüm: Beyoğlu Bölgesinde Kamondo Han Örneği. Yüksek Lisans Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Disiplinlerarası, İstanbul.
- Okumuş, D.E. 2014. Kentsel Dönüşümde Sosyal Donatı Alanlarının Değişimi Ve Kentsel Yaşam Kalitesine Etkisi: Ataşehir Barbaros Mahallesi Örneği. Yüksek Lisans Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, İstanbul.

- Olbak, M. 2016. Kentsel Dönüşümün Deneysel Verileri Işığında Doğrusal Olmayan Analiz Yöntemleri ile Riskli Yapıların Yeniden Kullanılabilirliği ve Yararları. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Aydın Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İnşaat Mühendisliği Anabilim Dalı, İstanbul.
- Omarova, D. 2017. Astana EXPO-2017 Fuarı Kapsamında Essil İdari Bölgesinin Kentsel Dönüşümü. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi Anabilim Dalı, İstanbul.
- Osmançavuşoğlu, A. 2006. Urban Transformation Process: Ulus Historical Center Planning Project. Yüksek Lisans Tezi, ODTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehircilik ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, Ankara.
- Osterlund, P.B. 2013. Musealization As A Strategic Component Of Urban Transformation in 21st Century Istanbul. Yüksek Lisans Tezi, Sabancı Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türkiye Çalışmaları Anabilim Dalı, İstanbul.
- Öner, Ş. 2007. Kentsel Yenileme Kapsamında Kentsel Dönüşüm Projelerinin İstanbul Küçükçekmece Kentsel Dönüşüm Projesi Örneğinde İrdelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Zonguldak.
- Öz, A. 2009. Kuzey Ankara Kentsel Dönüşüm Projesinin Peyzaj Mimarlığı Açısından İrdelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Ankara.
- Özcivan, K. 2016. Kentsel Dönüşüm Alanlarında Yaşayan Farklı Hak Sahiplerinin Uzlaşma Eğilimleri: Gaziosmanpaşa/Sarıgöl Mahallesi Örneği. Yüksek Lisans Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, İstanbul.
- Özçatal, H.M. 2016. Kentsel Dönüşüm Alanı Belirlemede CBS Tekniklerinin Kullanımı: Bozüyük Kent Merkezi Örnekleme. Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Uzaktan Algılama ve Coğrafi Bilgi Sistemleri Anabilim Dalı, Eskişehir.
- Özdaş, G. 2007. Modernleşme Sürecinde Niğde'de Mimari Çevre ve Kentsel Dönüşümler. Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, Kayseri.
- Özdemir, B. 2015. Kentsel Dönüşümün Mekânsal Boyutunda CBS Tabanlı Entropi Yaklaşımı. Yüksek Lisans Tezi, İTÜ Bilişim Enstitüsü, Bilişim Uygulamaları Anabilim Dalı, İstanbul.
- Özdemir Metlioğlu, S. 2017. Kentsel Dönüşüm Sürecinde Kent Hakkı Mücadelesi: İzmir Karabağlar Kentsel Dönüşüm Projesi Örneği. Doktora Tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Anabilim Dalı, İzmir.
- Özer, M. T. 2017. Kentsel Dönüşüm Projeleri Kapsamında Gecekonudan Site Hayatına Geçişte Saptanan Değişimler Üzerine Uygulamalı Bir Çalışma: Yüceyurt (Çavuşbaşı) Mahallesi Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Anabilim Dalı, Sivas.
- Özkan Eren, M. 2017. 2000-2017 Yılları Arasında Türkiye'de Kentsel Dönüşüm Siyaseti; Kartal Sanayi Alanı Dönüşümü Vakası. Doktora Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, İstanbul.
- Öztaş, N. 2005. Türkiye'de Kentsel Dönüşüm ve Haliç Örnekleme. Yüksek Lisans Tezi, MSGSÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, İstanbul.
- Öztürk, F. 2010. Kentsel Dönüşüm Projelerinin Yer Oluşturma Açısından Değerlendirilmesi: King's Cross Bölgesi/Londra Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir Planlama Anabilim Dalı, İzmir.
- Parker, G.A.M. 2013. Producing Confrontational Alterity: Urban Regeneration In Tarlabaşı, İstanbul. Yüksek Lisans Tezi, Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı, İstanbul.
- Perçin, S.Ş. 2017. Kentsel Dönüşüm Projelerinde Halka Bilgi Dağıtımı İçin Kuramsal Bir Model Önerisi. Doktora Tezi, Ege Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İnşaat Mühendisliği Anabilim Dalı, İzmir.
- Pestil, M.Z. 2015. Kentsel Dönüşüm Sürecinde Nitelikli Yapı Üretimi. Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, Bursa.
- Polat, H.İ. 2017. Türkiye'de Kentsel Dönüşüm Uygulamaları İçin Matematiksel Bir Model Önerisi. Doktora Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, İstanbul.

- Güner, Y. 2017. XV. Yüzyılda Edirne'nin Kentsel Dönüşümü. Doktora Tezi, Trakya Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, Edirne.
- Polat, Y. 2014. Türkiye'de Kentsel Dönüşüm Politikaları: Malatya Örneği'nde Kentsel Mekânın Dönüşümü. Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Konya.
- Poyraz, U. 2011. Looking At The Urban Transformation Project From The Gecekondu Dwellers Perspective: The Case Of Mamak. Yüksek Lisans Tezi, ODTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, Ankara.
- Safdari, N. 2014. Sulukule Kentsel Dönüşüm Projesinde Mimari Özellikler. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Aydın Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, İstanbul.
- Sakarya, İ. 2010. İstanbul'daki Kentsel Dönüşüm Projelerinde İlçe Belediyelerinin Rolü. Yüksek Lisans Tezi, İTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siyaset Çalışmaları Anabilim Dalı, İstanbul.
- Saraç, M. 2014. Kentsel Dönüşüm ve Gelişimi, Sosyal Boyutu, Kentsel Dönüşümden Doğan Hukuki Sorunlar. Yüksek Lisans Tezi, Çankaya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Özel Hukuk Anabilim Dalı, Ankara.
- Sarı, M. 2017. Kentsel Dönüşüm Sürecinde Kentsel Peyzaj Değerleri Analizi; İzmir-Bayraklı Kentsel Dönüşüm Alanı Örneği. Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Hukuku Anabilim Dalı, Konya.
- Sarı, Ü.H. 2014. Afet Odaklı Kentsel Dönüşüm: Rize Timya Vadisi örneği. Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Kentsel Sistemler ve Ulaştırma Yönetimi Anabilim Dalı, İstanbul.
- Sarpkaya, A. 2011. Bir Kentsel Dönüşüm İronisi: Osmaniyede Yapılan Yeni Toplu Konut Uygulamaları. Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, Adana.
- Sekmen, S. 2007. Kentsel Dönüşüm Üzerine Bir Model Önerisi: İzmir- Ferahlı Mahallesi Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir Planlama Anabilim Dalı, İzmir.
- Selim, E. 2011. Kentsel Dönüşüm Projelerinin Sosyo-ekonomik Boyutlarının İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Konya.
- Serdar Köknar, A.B. 2012. Kentsel Dönüşüm Alanlarında Gerçekleştirilen Peyzaj Tasarımlarının Eleştirel Teori İle Bir Okuması. Doktora Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, İstanbul.
- Solmaz, Y. 2013. Kentsel Dönüşüm ve Kentsel Hareketler: İstanbul'da Kent Hakkı Mücadeleleri. Doktora Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, İstanbul.
- Sonel, E. 2014. Türkiye'de Yapılan Kentsel Dönüşüm Çalışmalarının Harita Tapu-Kadastro Sektörüne Sağlayacağı Katkıları Üzerine Bir İnceleme. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Harita Mühendisliği Anabilim Dalı, Konya.
- Sönmez, Ç. 2005. A Historical And Social Analysis Of An Urban Transformation: Akay Junction in Ankara. Yüksek Lisans Tezi, ODTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, Ankara.
- Süphan, F. 2013. Kentsel Dönüşümü Mamak, Ankara Örneğinde Yorumlamak. Doktora Tezi, ODTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kentsel Politika Planlaması ve Yerel Yönetimler Anabilim Dalı, Ankara.
- Şahin, B. 2016. Türkiye'de Uygulanan Kentsel Dönüşüm Projelerinin Yoksulluk ve Dışlanma Olguları Temelinde İncelenmesi: Altındağ Aktaş Mahallesi Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, Ankara.
- Şahin, D. 2016. Kentsel Dönüşüm Sürecinde Meşrulaştırma ve Bağdat Caddesi'nin Yeniden İnşa Süreci. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Kültür Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, İstanbul.
- Şahin, K. 2016. Neoliberal Kentsel Dönüşümün Yeni Mekânsal Alanları Olarak Güvenlikli Siteler: İstanbul Örneği Üzerinden Kapalı Yerleşimlerin Risk ve Güvenlik Bağlamında İncelenmesi. Doktora Tezi, Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Anabilim Dalı, Aydın.
- Şahin, M.R. 2014. Analysis of Urban Morphology in Squatter Transformation Areas. Yüksek Lisans Tezi, ODTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Kentsel Tasarım Anabilim Dalı, Ankara.

- Şahinbaş, U. 2017. Türkiye’de Kentsel Dönüşüm ve Yerel Yönetimler: Esenler İlçe Belediyesi Örneği. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mahalli İdareler ve Yerinden Yönetim Anabilim Dalı, İstanbul.
- Şen, A. T. 2017. Kentsel Dönüşüm Sürecinde Paydaş Katılımının Etkisi: Samsun Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Ankara.
- Şentürk, T. 2014. Kentsel Dönüşüm Sürecinde İmar Planı Ölçeğinde Tasarımın Önemi: İstanbul Fikirtepe Örneği. Yüksek Lisans Tezi, MSGSÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, İstanbul.
- Tarkan, B. 2007. Kentsel Dönüşüm Faaliyetlerine Gayrimenkul Geliştirme Yönünden Bir Bakış: İzmir Henkel Tesisi Örneği. Yüksek Lisans Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Gayrimenkul Geliştirme Anabilim Dalı, İstanbul.
- Tatar, H. 2015. Sürdürülebilirlik Ölçütleri Bağlamında Kentsel Dönüşüm Projelerinin İrdelenmesi Üzerine Bir Model: ‘Kuzey Ankara Girişi Kentsel Dönüşüm Projesi 1. Etap Hak Sahibi Konutları’. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, Ankara.
- Tokur, E. M. 2009. Şifa Mahallesi: Kentsel Dönüşüm ve Direnişin İmkanları. Yüksek Lisans Tezi, MSGSÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Anabilim Dalı, İstanbul.
- Topçuoğlu, D. 2017. Kentsel Dönüşüm Projelerinde Sürdürülebilir Yerleşme Kriterlerinin Tasarıma Etkileri. Yüksek Lisans Tezi, MSGSÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, İstanbul.
- Tuçaltan, G. 2008. Dynamics Of Urban Transformation Via Improvement Plans For Ankara City. Yüksek Lisans Tezi, ODTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, Ankara.
- Türker Devecigil, P.A. 2003. Kentsel Dönüşüm Sürecinin Analizine Aktör Odaklı Bir Yaklaşım: Sürdürülebilir Kentsel Gelişme Çerçevesinde Ankara-Dikmen Vadisi. Doktora Tezi, ODTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, Ankara.
- Uslu, A. 2007. Diyarbakır İlinin Kentsel Dönüşüm Analizinin Uzaktan Algılanmış Görüntüler Kullanılarak Yapılması. Yüksek Lisans Tezi, GYTE Mühendislik ve Fen Bilimleri Enstitüsü. Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği Anabilim Dalı, Gebze.
- Uslugil, T. 2010. Kentsel Dönüşüm Projeleri Ve Kamu Yararı: Meram Belediyesi Kentsel Dönüşüm Projeleri. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Konya.
- Uyan, A. 2008. Kent Merkezlerindeki Konut Alanlarında Çöküntüleşme ve Dönüşüm “Bursa Doğanbey Kentsel Dönüşüm Projesi Örneği”. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, Ankara.
- Uzun, H. 2009. Kentsel Dönüşüm Uygulamalarının Kent Özlemi ve Kentlilik Açısından Değerlendirilmesi Sulukule-Taşoluk Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Kadir Has Üniversitesi İletişim Fakültesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İletişim Bilimleri Anabilim Dalı, İstanbul.
- Uzunçarşılıoğlu Baysal, C. 2010. İstanbul’u Küresel Kent Yapma Aracı Olarak Kentsel Dönüşüm Ve Ardındaki Konut Hakkı İhlalleri: Ayazma(N)’Dan-Bezirgânbağçe’ye Tutunamayanlar. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Bilgi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Hukuk Anabilim Dalı, İstanbul.
- Ünal, H. 2017. Kentsel Dönüşüm Projelerinde Yıkım Ve Temel Kazılarında Patlatmalı Yöntemin Kullanılabilirliği. Yüksek Lisans Tezi, Okan Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Kentsel Dönüşüm Bilim Dalı, İstanbul.
- Ünlü, H. 2015. Kentsel Dönüşüm Projelerinde Yüksek Yapılar Ve Perdeli Sistemlerin Mod Birleştirme, Deprem Zaman Aralığı ve Eşdeğer Deprem Yüküne Göre Analizlerinin Karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İnşaat Anabilim Dalı, Kırıkkale.
- Vaez Eslami, S. 2014. Urban Transformation In Meeting Places The Cases of Bursa and Yazd. Yüksek Lisans Tezi, İTÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü Şehir Planlama Anabilim Dalı, İstanbul.
- Vatan, E. 2017. Kentsel Dönüşüm Kapsamında Yapılacak Yeni Binalarda Yapım Sistemi Seçimi Gelmek Kent Merkezinde Örnek Çalışma. Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Kentsel Politika Planlaması ve Yerel Yönetimler Anabilim Dalı, İstanbul.

- Yağcı, C. 2014. Kentsel Dönüşüm Projelerinde Fiziksel Değişimin Coğrafi Bilgi Sistemi (CBS) Yoluyla Araştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Harita Mühendisliği Anabilim Dalı, Konya.
- Yaman, M. 2011. Kentsel Dönüşüm Uygulamaları Ankara Büyükşehir Belediyesi: Dikmen Vadisi 3. Etap Örneği. Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Ankara.
- Yazgı, D. 2013. Kentsel Dönüşüm Ve Yenileme Planlarının Peyzaj Mimarlığı İlkeleri Açısından İncelenmesi: Adana Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Adana.
- Yeğenağa, O.H. 2017. Kentsel Dönüşüm Politikalarının Kentsel Kimlik, Mekân ve Zanaat İlişkisine Etkisi: Şişhane Bölgesi, İstanbul. Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, İstanbul.
- Yerebasmaz, H. 2006. Gerze Kentsel Dönüşüm Örneğinin İncelenmesi Üzerine Bir Araştırma. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, Ankara.
- Yetişkul, E. 1999. Kentsel Dönüşüm Sürecinde Mülkiyetin Etkileri. Öveçler (Ankara) Örneği. Yüksek Lisans Tezi, ODTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, Ankara.
- Yıldırım, T. 2010. Kentsel ve Arkeolojik Sit Alanında Adana/Tepebağ Höyüğü Ve Planlama Sürecinde Kentsel Arkeoloji, Kentsel Dönüşüm, Rehabilitasyon İle Arkeopark Kavramı. Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Arkeometri Anabilim Dalı, Adana.
- Yıldız, E. 2017. Türkiye'de Kentsel Dönüşüm: Kocaeli Örneğinde Sosyo-Mekânsal Bir Analiz. Yüksek Lisans Tezi, Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Bilecik.
- Yıldız, G.S. 2013. Orta Ölçekli Kentlerde Kentsel Dönüşüm Uygulamaları: Eskişehir Örneği. Yüksek Lisans Tezi, MSGSÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, İstanbul.
- Yıldız, S. 2016. Yerleşme Ölçeğinde Sürdürülebilir Tasarım Değerlendirme Sertifikalarının Türkiye'deki Kentsel Dönüşüm Projelerinde Kullanımı Üzerine Bir İnceleme. Yüksek Lisans Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Gayrimenkul Geliştirme Anabilim Dalı, İstanbul.
- Yılmaz A. 2017. Evaluation of Community Development Based Urban Regeneration: The Case of Mehmet Akif Ersoy, Ankara. Yüksek Lisans Tezi, ODTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, Ankara.
- Yılmaz, E. 2009. Türkiye'de Kentsel Dönüşüm Uygulamalarında Süreç Ve Aktörler: Sulukule Örneği. Yüksek Lisans Tezi, MSGSÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, İstanbul.
- Yılmaz, G.I. 2008. Haliç Kıyı Şeridinde Sanayileşme İle Ortaya Çıkan Kentsel Dönüşüm. Doktora Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, İstanbul.
- Yılmaz, M. 2010. Halkla İlişkiler ve Kentsel Dönüşüm Örnek İnceleme: Çinçin Bağları (Gültepe) Kentsel Dönüşüm Projesi. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Halkla İlişkiler ve Tanıtım Anabilim Dalı, Ankara.
- Yılmaz, M. 2011. An Inquiry Into Different Urban Transformation Models In The Context Of Rent And Property Transfer: The Case Of Ankara Mamak District. Yüksek Lisans Tezi, ODTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kentsel Politika Planlaması ve Yerel Yönetimler Anabilim Dalı, Ankara.
- Yılmaz, S. 2015. Kentsel Dönüşüm Projelerinin Yaşam Kalitesine Etkisi: İstanbul Karaköy Salıpaazarı Örneği. Yüksek Lisans Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Kentsel Tasarım Anabilim Dalı, İstanbul.
- Yorgancı, M. 2011. Sürdürülebilir Gelişme Çerçevesinde Yeşil Yerleşim Ölçütlerinin Kentsel Dönüşüm Uygulamaları Açısından Anlamı. Yüksek Lisans Tezi, YTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, İstanbul.
- Zeydanlı, H. 2007. Kentsel Dönüşüm Projeleri ve Kuzey Ankara Kent Girişi Projesi. Yüksek Lisans Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.